

Műsora

Akor: A négy ör- anet Gaynor fel- ejes helyárrakkal. akor: Rango. (Az seménye, a dzsun tetlen hangos re- a Fox és a Para- dóinak versenye. nónikás. III. Nino orena csodás éne- yárák egész nap:

Műsora

Akor: Asszony a akor: Asszony a Premier! A nagy ízezésű filmperezt, az összes világ- (és pedig: Camilla Liane Haid, Anny Susa, Olga Tsche- ner, Conrad Veit, bes Ernő, Huszár

Műsor

EUROPÁI

nius 17. ofón. 12.30: Hírek, angv. 20.45: Dalest. ngv. 9.30: Hírek. — 5: Hírek. 1: Pontos 2.45: Hírek. 3.30: Középiskola tanulók 4: Pontos időjelzés, balatonfüredi Kis- náriuma. 6.30: Bé- nyelvoktatás. 6.45: hangv. 7.45: „Tör- Bizánc és Magyar- Buday Dénes és dr. nyei. 9.10: Zongora- Utána pontos idő- majd cigányzene. Beethoven, Réger

zerű szatírák. zongorás hangv. zímfi. hangv. ízőzenekar. 50: Verdi: Traviata erett. hangv. fahangverseny. gedüverseny. r: Siegfried című ze- latok.

Értesítések

varróleányok felvé- it divatszalonjában Ferdinand 48., regge

Corso Bazárban

hátra ingyen. Gyermekkos- ná kezdve.

é köser vegetárius é- lea Regele Ferdina- 23 szám alá. Bejár- Olesó árak!

tenorhanggal rend- sohcet, ubodek és ba földön, statusquo h- ántor nagyobb hitk- mán állampolgársá- a ottani állását, ez- nagyobb romániai h- megfelelő állást. Cim-

XIV. EVF. • 133. SZAM
Cluj—Kolozsvár, 1931
június 18 Csütörtök
5691 ÉV Tamusz 3

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 16. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Párizs és Moszkva egymásra találtak...

A történelem istennője kétségtele- nül szeszélyes természetű. A görög mit- hológia nemhiába osztotta ki ezt az előkelő istenséget — nőnek: a logikája fölöttébb felszínes s amennyiben ért- hetetlen, éppen ez az érthetlenség az egyedüli értelme. Nem könnyelmű meg- állapítás ez, mert hiszen hacsak a je- lenkort vesszük alapul, akkor is kellő támaszt nyerünk a fenti megállapítás igazolására.

1918-ban a győzelmes Franciaország az mely katonával, pénzzel és hadisze- rekkel támogatja a Szovjet-Oroszország ellen felvonuló ellenforradalmi csapa- tokat. A francia kispolgárnak a győ- zelem mézétől csepegő ajkait megke- seríti a cári Oroszországba investált tőkék elvesztése. A bolsevista csapa- tokk leverik Judenics, Kolesak és Wrangel tábornokok ellenforradalmi sere- geit, ami végleg elkeseríti, helyesebben elmérgezi a helyzetet Franciaország és az orosz szovjet között. Közben azon ban baloldali kormány kerül uralomra Franciaországban, amely a francia kis- polgár és tőkés legnagyobb szomorusa- gára hivatalosan elismeri a szovjetet. A baloldali kormány azonban rövide- sen megbukik — és bár a diplomáciai viszony nem szakad meg a két ország között, — Franciaország azóta mindig az élén áll azoknak az államközi ala- kulásoknak, melyek a szovjet megdön- tésére katonailag szervezkednek.

Egy év sem telt el azóta, hogy Kutje- pov tábornoknak, a Párizsban élő orosz emigráció vezérének eltűnése nyomán a francia sajtóban unisono csendült fel a követelés, hogy Franciaországnak meg kell szakítania Oroszországgal a diplomáciai összeköttetést. Rojalisták és radikálisok, kispolgárok és nagytő- kések egyetlen kórusban kiáltották a világ felé, hogy Kutjepov tábornoknak az oroszok által való eltüntetése — egyenlő az európai civilizáció összeom- lásával.

Mindössze egy rövid év pergett le s a francia történelem vonala a válto- zásnak olyan görbét rajzolja most le, mely egy nőkhöz értő Don Juannak a szeszélyről tett tapasztalatait is meg- szégyeníti. A logika szerint ugyanis annak az orosz-ellenes hangulatnak, mely Oroszország hivatalos köréit mindeztideig megülte, egyenes követ- kézménye a francia-orosz viszony tel- jes elhidegítése kellett volna, hogy le- gyen. Ha másért nem, már csak azért is, mert hiszen Németország és Orosz- ország bensőséges viszonya ezt így diktálná a francia nacionalizmus üzleti érdekeinek.

A logika azonban ezuttal is hajótör- rést szenvedett. A világot nagyon ke- vés bölcsességgel, de annál több érdek- kel és következetlenséggel kormányoz- zák. Franciaországban a nőknek ugyan ma sincs szavazati joguk, de termé- szetük szeszélyének és logikátlanságá- nak annál nagyobb befolyása van a politikai életre. Még több befolyásuk van az üzleti világra, amit Molière megállapítása is igazol, aki szerint a szerelem és a pénz, a nő és az üzlet — nagyon közel állanak egymáshoz. Ez a befolyás érvényesülhetett annak a váratlan fordulatnak a kialakulásában is, mely most Franciaország és Orosz- ország viszonyában beállott. 1918-ban Franciaország még a szovjet levereté-

Megtörtént az első verekedés: Robu cuzista inzultálta Patraşcanu kommu- nista képviselőt

A II-es bizottság a kommunista mandátumok megsemmisítését javasolja a kamarának

A kormány se meg nem erősíti, se nem cáfolja meg Hajjegan miniszter lemondásának hírére. Súlyos konfliktus tört ki a németek és a kormány között

Száguldó tempóban igazolják a választásokat

Bucuresti-Bukarest, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Két kérdés foglalkoz- tatja napok óta az ország politikai köze- leményét: lemond-e Hatiegan Gyula tárca nélküli miniszter és igazolják-e a kommu- nista képviselő mandátumait. A mai nap nem döntötte el érdemlegesen egyik kér- dést sem. Majdnem bizonyos mégis, hogy Hatiegan Gyula kiválik a kormányból, a kommunista képviselőket pedig ki fog- ják rekeszteni a parlamentből.

Ami Hatiegan Gyula lemondását illeti, a kormány sem meg nem erősíti, de meg- sem cáfolja az erre vonatkozó híreket. A buakresti lapok jelentése szerint Hatiegan miniszter tegnap megbeszélést folytatott Iorgával, azután pedig hazautazott Ko- lozsvárra. Kolozsvárra azonban nem ér- kezett meg a miniszter és így valószínű, hogy az utolsó pillanatban újra gondol- kodási időt kért, vagy kapott. A kormány maga részéről igyekszik eleget tenni az erdélyiek kívánságainak és két alminisz- teri állást kreál kizárólag az erdélyiek részére. Az egyiket a külügyminisztérium- ban, ahol Stefan Methes lenne az új al- miniszter, a másikat pedig a földművelés- ügyi minisztériumban, ahova Stanciu Viktor kolozsvári egyetemi tanárt nevez- nek ki. A két alminiszter hatáskörébe ki- zárólag az erdélyi ügyek fognak tartozni és ami a legfontosabb, egyik sem kap fi- zetést. A kormány azt hiszi, hogy a két al- miniszteri kinevezéssel leszerelte az er- délyi elégedetlenséget és ha Hatiegan le is mond, erdélyi hívei nem fognak ellenzék- be menni, hanem továbbra is a kormányt fogják támogatni.

Megsemmisítik a kommunista mandátumokat

Minden jel arra mutat, hogy a kommu- nista mandátumokat megsemmisítik. Imre Aladár ügyét, amint már jelentettük, egy tizenegyes bizottság elé utalták. Ennek a tizenegyes bizottságnak az elnöke Andrei Corceanu volt, tagjai pedig Eduard Mirto, Trancu Iasi, Costin Sturza, dr. N. Lupu, Nichifor Rogu, G. Mornu, C. Zamfirescu,

G. Perianu és C. Dimitriosoiu. Ez a bizott- ság vizsgálta meg azt a kontestációt, a- melyet Pamfil Seicaruval az élén, nyolc- vanhét képviselő irt alá a szatmári, ille- tőleg biharmegyei kommunista lista ellen. A konstentáció Imre Aladáról a követke- ző megállapításokat tartalmazza:

1. Imre Aladár nem román állampol- gár.
2. Nem született Bukarestben, ahogy állítja, minthogy a bukaresti anyakönyv ben nem szerepel a neve.
3. 1922-ben folyamodott ugyan állam- polgársáért, kérésére azonban a máig sem kapott választ, de ha állampolgá- ritották volna is, akkor sem választható, mert az állampolgársági törvény szerint az állampolgárosítástól tíz év elteltével lehet csak valaki választható.
4. Nem tett eleget katonai kötelezett- ségének, mert a háboruban egy honvé- drezdben harcolt Románia ellen.
5. Imre Aladár nem választható, mert három évre és öt évi hivatalvesztésre lett elítélve.

Megsemmisítették a kolozsvári szenátor választást

Megsemmisítette a szenátus második szekciója a kolozsvári egyetemi szenátor- választást, mert a választói törvény ren- delkezése ellenére egy egyetemi tanárnó is szavazott. Tekintettel arra, hogy Ba- nescu professor mindössze egy szavazat- többséggel győzött, feltehető volt, hogy ezt az egy szavazat-többséget éppen a ta- nárnó szavazata révén szerezte meg és így a listát megsemmisítették.

A jasi egyetemi szenátor-választáson szabályellenesen három tanárnó is szava- zott, minthogy azonban a megválasztott egyetemi professor már háromnál jóval több szavazat-többséggel rendelkezett, a választást nem semmisítették meg.

A fent ismertetett konfliktusokon kívül még egy új konfliktus is készülöben van. Ezuttal a német párt és a kormány között

Imre Aladár aktákkal kívánta bizonyi- tani, hogy a kontestációban foglalt pon- tok nem állják meg a helyüket, a bizottság azonban mindössze huszonnégy órai időt adott ennek igazolására. És minthogy a huszonnégy óra alatt nem tudta iratait be- nyújtani, a bizottság ma délután öt óra- kor tartott ülésén úgy határozott, hogy a kamarának javasolni fogja a bihari és a szatmári kommunista listák megsemmi- tését. Ez a bizottsági javaslat a kamara csütörtöki ülésén kerül a plénum elé és egészen bizonyosra vehető, hogy a kama- ra honorálni fogja a bizottság előterjesz- tését, ami magával vonja az összes kom- munista mandátumok megsemmisítését, mert a bihari és szatmári szavazatok le- vonása után a kommunistáknak nem mar- rad meg a mandátumaikhoz szükséges 2 százalékos szavazat-arány. De ettől füg- getlenül a kamara mai ülésén valamennyi megye kommunista listáját különböző kontestációk alapján a tizenegyes bizott- ság elé utalták és így az összes listák meg- semmisítése várható.

Száguldó tempóban

A kamara üléseit erősen befolyásolják az el nem intézett és nem likvidált konfliktusok. Az igazolási vita azonban ennek ellenére rendkívüli sebességgel kö- zeledek befejezése felé. A többség ren- dkívül könnyelműen szavazza meg az iga-

(Folytatása a 2. oldalon).

seben látja legfőbb üzleti érdekeit bizo- tosítottnak, tavaly még az egész fran- cia sajtó a szovjet ellen uszított és ma, 1931 nyarán, a nacionalista Francia- ország és a bolsevista Oroszország test- véri ölelkezéssel borulnak egymás nya- kába. Naivitás volna egy pillanatra is feltételezni, hogy ennek a váratlan szerelemnek létrejöttében csak az a bi- zonyos történelmi következetlenség és szeszély játszott szerepet. Ez éppoly va- lószínűtlen, mint amilyen romantikus volna.

A francia-orosz kereskedelmi szer- ződésre irányuló tárgyalások nem is a romantika kedvéért indultak meg. A legridegebb üzlet diktálja ezeket a tár- gyalásokat, amelyeken mindkét fél ke- resni akar. Franciaország immár szil- lárdnak látja a bolsevista uralmat s fölös tőkéinek kihelyezésére, fölös ipari cikkeinek exportjára kitünő terepek ismeri el Szovjet-Oroszországot. A ci- vilizáció megvetését most már nem a diplomáciai viszony megszakításában

látja, hanem az orosz-francia kapcsola- tok kimélyítésében. 1918-ban még volt remény arra, hogy Oroszországot le tudják verni, — ma sokkal remény- teljesebb, ha az öt éves gazdasági terv további finanszírozására a cárizmus- ban csalódott francia kispolgári és banktőkék veszik igénybe. A legré- gbi európai demokrácia kormánya testvéri jobbot nyújt a vörös diktatu- rának, mely viszont a kapitalista álla- mokkal való együttműködést helyezte világorradalmi céljai középpontjába.

Mondják, hogy a szerelemben az el- lentétek vonzzák egymást. Franciaor- ság és Oroszország szerelme valószí- nűleg tartós és mély lesz, mert hiszen ebben a szerelemben a legszélsőbb el- lentétek egyenlítődnek ki. A vörös menyasszony és a fehér vőlegény az arany és az üzlet oltára előtt fogadnak, ha nem is örök, de valószínűleg tartós hűséget. A történelem istenasszonya minden bizonnyal meghitt asszonyi mosollyal néz le égi magasságából erre

a földi nászra, mely az emberi komé- diáknak egyik legmulatságosabb és egyben egyik legtragikusabb fejezete a kortárs számára. Kutjepov tábornok eltüntetésének világra szóló „büntette-“ lekerül az események és az emlékezet szinteréről, hogy egy sokkal izgalma- sabb és sokkal érdekesebb fázisnak ad- ja át a helyét.

A szélső nacionalista francia töké segítségével Szovjet-Oroszország újabb támogatást nyer öt éves gazdasági ter- vének realizálásához — s az orosz pro- letár gyötrelmes, önfeláldozásokkal és nélkülözésekkel teli munkájának gyümölcsét, helyesebben profitját: a fran- cia nagybankok és a francia kispolga- rok fogják zsebre vágni. Es ez a két- ségtelenül érdekes esemény újra csak azt igazolja, hogy a történelem gigászi sodrában egyedül a változás az, ami változhatatlan a érdekek szeszélye az, ami továbbra is a legtöbb örökkévaló- ságnál.

(s. l.)

Aradtól — Szamoszentmiklósig

Hogy elültek a választási izgalmak és megtörtént a csoda, hogy a Zsidó Párt önállóan bejutott a parlamentbe, valljuk be, sokat izgultunk. Olyan pár napot éltünk át, mint amikor nagybeteg ágya mellett szorongva lessük az érverést és aggódva figyeljük a szívet, éhlet-e, vagy nem. Hogy számoltunk, nemcsak mi, felnőttek, de még a gyerekek is; összeadták, szorozták és osztották és lám a Zsidó Párt nem is fikció, hanem egy nagy és komoly valóság, amellyel ezután mindenkinek számolni kell, mert mi nem számoltunk hiába.

S ezért szabad nekünk is egy kicsit örülni, beszélni egy szép és impozáns ünnepről, az aradi WIZO-bazárról. — Ki hitte volna még két évvel ezelőtt, hogy Aradon WIZO-bazárt sikerül rendezni. Dr. Róthné Dezsőné, a WIZO országos elnöknője mesélte, hogy Keren Hajjeszód-ügyben felkérte a temesvári delegáció, hogy tartsanak egy előadást Aradon a kampány beindítása érdekében. Arad szívesen látta az elnököt, a hölgygárda, amely rendezte az előadást, mindössze csak azt kötötte ki, hogy nem szabad cionizmusról beszélni, sőt szegény dr. Kupfer Miksának becsületét kellett adnia a hitközség embereinek, hogy egy szó sem lesz cionizmusról, mert különben nem adják a termet az előadás számára. Csak kulturáról beszélhet. Kár, hogy Piccard professzor akkor még nem kutatta a stratoszférát és így dr. Róthné mégis csak cionizmusról beszélt. Lett erre nagy botrány és Kupfer dr. halálsápadtan volt kénytelen viselni a támadásokat, amely őt jogosan érte, hiszen becsületét adta. Nem tudta, hogy egy asszonyért sohasem szabad vállalni a felelősséget.

Igy történt két évvel ezelőtt. És ma? Drága aradi asszonyok kimerültség d... goztak; valóban emberfeletti munkát végeztek a bazár sikeréért. Igaz hozzáértéssel, nemes versenyben. Volt ott minden, ami szép és jó. Virágkorzó, gyermekszépségverseny, hideg-meleg büffé, cukrászda, feketekávé és pezsgős-sátor. Egymásután sorakoztak példásan a különböző városok WIZO-csoportjainak sátrai, amelyek telve valának szobor-szoborral, amelyek holmival, amelyet mind szorgos zsidóasszonyok készítettek izléssel és szeretettel. Uriasszonyok naphosszat kínálták a vásárlóknak a finom árut. S volt is keletje mindennek, szívesen vásárolt és fogyasztott a közönség, jót, olcsón és a palesztinai föld javára is.

Hosszra nyulna elmondani azt a sok kedves epizód, amely tarkította a két napos bazár komoly ünnepeit. Estéknél táncmulatság. Viharos jókedv és nem várt anyagi eredmény igazolja, hogy nagyon jól csinálták az aradi asszonyok. A jó öreg Maros, ott a Baros-park oldalán sokat morfondorizhatott magában, nem látott és nem hallott ő még ilyen zsidó ünnepeket a Baros-parkban.

Talán még sem olyan nagy bűn cionistának lenni. A Jabotinsky-estén mondta egy hölgy, teljes jóhiszeműséggel, komolykodva, hogy kár volt a teát a WIZO rendezésében csinálni, mert sokkal többen is eljöttek volna, akik nem akarnak a WIZO-val, értsd: a cionista asszonyokkal keveredni. Sok rosszat akarnak a cionisták, nem csodálom tehát. Nem szörnyű bűn az, örökké hajlongó, mindenáron megalkuvó testvéreket öntudatos és testbenléleken egyenes s így igaz emberekké nevelni. Meg kellene néznie mindenkinek azt a kicsiny embercsoportot, amely itt dolgozik néhány kilométerre Kolozsvártól s bizony mondom, megrevideálnák a cionista törekvésekről alkotott véleményüket. Az a mozgalom, amely munkára tanít s amely visszaviszi egy nép fiait a természethez, a földhöz, amelytől évezredek óta elszakadtak, megbecsülést és tiszteletet érdemel. Csodálni lehet, de gáncsolni soha. Szamoszentmiklóson a Salamon Antal kertgazdaságában tanult és dolgozik, földmunkásnak készül tizennégy fiatal zsidó ember. Beszélünk a gazdával rólok: nem jó még a kezük fogása. — mondja, de nagyon szorgalmasak, látszik bennük a nagy akarat. Mi meghatódva állunk körülöttük és érezzük, hogy itt valami egész különös dolog történik. Tudjuk, hogy egyik a könyv mellől jött, a másik a szerszámot tette félre, hogy egész új utakon haladva vigye előre a zsidó nép új-jászulását saját országában és mindennütt, szerte a világon, ahol e nép gyerme-

kei élnek. Estefelé kint a mezőn jókedvűen csomózták a hagymát a csütörtöki vásárra. Izmos, feketére barnult fiúk, amugy mezitlában, akárcsak a bolgárok, csak éppen a szemük árulja el, hogy nem egészen olyanok. Megnéztük a lakásukat is. Két nagy mánzárd-szoba áll rendelkezésükre, elől a konyha és egyben ebédlő. A butorzat pár asztal, pad, ládából összeeskábált szekrény, edények a falon és a tűzhely. Nagymosás volt és frissen surolt padlóra léptünk. A nagymosást két fiú és a csapat egyetlen leány tagja végezte. Nagyszerű leány. Izmos, barnapiros arcú; hófehér villogó fogorával, kacagó szemével elbájtolt bennünket. Ember; erős, magabizó. Nem szereti a könnyű játékos munkát — hagyományos nem is munka, — mondja az érdeklődőknek. Kapálni, az a szép és rendes munka, azt szeretem, — mondja. Gimnáziumot végzett, regáti leány, héberül és románul beszél és bizony mi alig értjük.

Az angol munkáspárt és a liberálisok megegyezésével elsimult a belpolitikai válság

London, június 17. A kormány és a liberálisok megegyezése folytán a belpolitikai válság elintéztetnek tekinthető. Ezzel kapcsolatban Macdonald egy időközi választás alkalmával nyílt levelet intézett a kerület munkáspárti választóihoz, melyben megbélyegzi a lordok háza haladás-

Istenem, de jó neki, — sóhajt egy hölgykísérőm, — milyen egyszerű a ruhája, nem kell neki drága varrónő és nem irigyli a másik még szebb ruháját. S milyen jók ezek az egyszerű butorok, megfelelnek a célnak s egyébként nem is fontos. Viszsa a természethez és az egyszerűséghez. Belépünk a hálóterembe. Katonás rendben sorakoznak az ágyak egymás mellett. Abszolút tisztaság, a nyitott ablakon pom-pás levegő árad be a kemény fekhelyekre. A csapat leánytagja a háziaknál berendezett éppen olyan egyszerű szobában lakik. A bájos háziasszony is elkísért bennünket a telepre és elmondja, hogy milyen rendesek, dolgosak és ügyesek valamennyien. Egész nap dolgoznak, este olvasnak, tanulnak, örökké vidámak, a fáradságos napi munka után körbeállnak és táncolnak, olykor éjfélig, pedig hajnali négy órákor már felkelnek és munkába indulnak. Minden, amit láttunk és hallottunk, nagy lelki gyönyörűség volt számunkra. Szívünk megtelt melegséggel és szeretettel a tiszta levegőben a chalucok között, akik a mi jövőnket élők és életük példája a mi nemesi címerünk.

Weinberger Nándorné

A kampószerkesztesek meztelen felső testtel vonultak fel egyik osztrák városban

Érdemrend helyett angol tapaszt ragasztottak a hadviseltek mellükre

Bécs, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „kampószerkesztesek“ Hitler osztrák hívei Mürzzuschlagban a mult vasárnapra nagy propaganda felvonulást terveztek, zászlószentelés és a más nézetet vallók barátságos fejbeverésével egybekötve. A kis stájer város aranyifjúsága már előre örült, egész nap pompázhat a feketenyakendős barna ingekben és a piros-fekete „Hackenkreuz“ jelvényvel, de másként történt. A tartományi főnök az utolsó pillanatban tekintettel az országos „Aufmarschverbot“-ra, betiltotta az uniformisban való felvonulást. Vagy barna ing, vagy semmi, mondták Hitler fiai és tiltakozásuk jeléül, ing nélkül, meztelen fesztéssel, a tartományi főnök fejére átkot szórva vonultak fel. A zászlószentelés elmaradt, mert a pap kitiltotta a templomból és annak környékéről a mezteleneket, mire azok bosszúból este fáklás menetet rendeztek. A változatosság kedvéért a hadviseltek éremszalagok helyett angoltápaszt ragasztottak csupasz mellükre. Ez nem vicc. Komoly dolog. Tényleg megtörtént és az ifjuság aktív részvételét jelenti a politikában, 1931-ben.

Mezitlábások komor csoportja vonult végig néma csendben a Ringen és

a Kärtnerstrassen. Nem kell megjedni, nem nyomortüntetés. Csak egy máriahilfi vegetáriánus étterem kosztosai, akiknek a főzélékevényen kívül egyéb ambícióik is lévén, megalakították a mezitlábások szektáját. Vallásuk tiltja a cipőviselést, amely nemcsak egészségtelen, hanem erkölcstelen is, tudva azt, hogy jórészt megölt állatok bőréből készül. Természetesen egyesület is alakítottak. Tagnak csak azt veszik fel, akit két megbízható mezitlábás ajánl és legalább két hete nem húzott cipőt.

A gyermekkorban eltöltött idők nem lesznek érdemül beszámítva. Az ucca népe hangos derültséggel fogadta ezt a bizarr menetet, de ez nem zavarta őket. Csak mentek, szép csendben, komolyan, méltóságteljesen, felelősségük teljes tudatában, tiszta lélekkel és az ucca porától bepiszkitott lábbal. Néhányan fájdalmasan felsziszentek, ha véletlenül a naptól forró villamosinre léptek. Ezek még kezdők voltak. A Diana-fürdőnél feloszlottak. Többen bementek mosdani. Most láttam, hogy köztük is vannak aljas konjunkturalógusok, akik bucsuzás után diszkrétén besurrantak a kapuk alá és az aktatáskájukból elővették a cipőjüket.

Mi okozta az agrárkrízist és hogyan lehet megoldani a válságot?

Az Egyesült Államok egyik kormányzójának nyilatkozata

London, június 17. Sámuel Mac. Kelve, Amerika egyik legtekintélyesebb agrárszakértője, aki két évvel ezelőtt még Nebraska állam kormányzója volt, előadást tartott Londonban a világ gabonakriziséről.

— A világháború — kezdte az előadó — egyideig Oroszországot és a dunai országokat, mint a gabona fő szállítóit eliminálta. Ez volt egyuttal oka annak, hogy a buzatermelés Európában legtöbb importországában vissza-

fejlődött. A magas árak és a jó elhelyezési lehetőségek Észak-Amerika, Argentína és Ausztrália farmerjeit arra ösztökélték, hogy buzatermelésüket fokozzák és ez a fokozás lehetővé tette, hogy az oroszországi és délkelet-európai országok importjának hiánya kiegyensúlyozódjék. A háború utáni években a termelés 1925-ig egyre fokozódott, Amerika azonban már ebben az időben beszüntette a termelés fokozását. Nem úgy Kanada, Argentína és

Ha izzad a lábad

keze, hónalja, csakis

SUDEOL - kenőcsöt

használjon.

Biztosan gyógyít, anélkül, hogy a bőrnek ártson. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Ausztrália, amely tovább folytatta expanziós politikáját. Ezekben az országokban elfelejtették, hogy közben az európai államok mezőgazdasága is egyre fejlődött és abba a helyzetbe jutott, hogy maga tudta fedezni jórészt a keresletnek. Minthogy a fogyasztásnak egy részét ki lehetett elégíteni saját termelésből, Európa elzárkozott a tengeren túli importtól, anélkül természetesen, hogy teljesen lemondhatott volna róla. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy sem Oroszország, sem pedig a buzatermelő inter-európai országok még mindig nem érték el a régi állapotot. A háború előtti öt évben a világpiacon dobott mennyiségek exportja ezekből az országokból 41 százalékot tett ki, míg az utóbbi négy évben már csak 8.2 százalékot.

A buzatermelés technikai fejlődése nagyban hozzájárul a termés fokozásához. Különösen Oroszországban van ennek a jelenségnek erős hatása, amennyiben attakot intézett a világpiacon. Teljesen érthető, ha az európai országok saját termelésük elősegítése érdekében védővámokat és elősőbbégi árakat léptettek életbe.

Érdekes megállapítás, hogy ma az importországokban a fejenkénti fogyasztás a háború előtti időkhöz képest erősen csökkent. Ez a tény különösen Kanadában, Amerikában, Ausztriában, Angliában, Franciaországban és Hollandiában érezhető. Összefügg valószínűleg azzal, hogy a munkások már nem végeznek olyan súlyos munkát, mint azelőtt, jobb lakásviszonyok között élnek és módjukban van változatosabb kosztot enni és nincsenek ráutalva a sok kenyérre. Erre kell visszavezetni a cukornak fokozott fogyasztását is. A gabonaárak csökkenése — hiába is akarnák azt elleplezni — kétségtelenül összefügg Szovjetország exportjával. Ebben az esztendőben újabb 90 millió bushel búzát dobtak a piacra, ami igen jelentékenyen befolyásolja a világpiacon gabonaárakat. De nem lehet eltitkolni azt sem, hogy a buzaárakat 1929 óta a többi élelmiszeráraké áresése is erősen befolyásolta. A világgazdasági válság az összes üzleti ágakra, a nyersárak árára ép úgy kiterjedt, mint a mezőgazdasági és ipari cikkek áruira, pesszimizmust idézett elő, amely ellen fel kell venni a harcot. A londoni gabonakonferencia határozatai bizonyára módot fognak adni arra, hogy Európa ezidei termését egészséges áron lehessen elhelyezni. Az árakat leegyszerűbben úgy lehet megjavítani, ha a létező raktárkészleteket óvatosan helyezik el, nem pedig úgy, ahogy azt a többi államok tervezik, hogy az egész fölösleget egyszerre dobják piacra.

— Újabb véres kommunista zavargások Peruban. Londonból jelentik: Peru északnyugati részében újabb véres kommunista zavargások voltak. A rendőrség és a kommunisták tüzharcának számos halottja és sebesültje van.

— Nagy veszteséget szenvedtek az angol investment-trösztök. Londonból jelentik: Az értéktőzsdék nagyarányú el-lanyhulása következtében a nemzetközi részvények vásárlására alakult investment-trösztök nagy veszteségeket szenvedtek. Az utóbbi napokban a trösztök nagy eladásokat bonyolítottak le. A Continental Share Corporation amerikai tröszt vesztesége az év elejétől több mint 4.3 millió dollárra rug.

A „Times“ s Oroszország

„S 101

Herbertet v

Bucuresti-Bukares Uj Kelet tudósítóját újabb száma bukarai egy szenzációs és f... ratát közli, amelybe... an szó, mint arról... megindította Orosz... ásokat a diplomácia... érdekében. A komo... a hiradása bukares... ben annál nagyobb... mert senki sem tud... len tárgyalások el... tak.

Franc... gyulás

A „Times“ cikke kormány Briandtól... rra, hogy Szovjet... diplomáciai viszony... valjon és így a rom... itott tárgyalások es... esznek a most folyó... ácskozásoknak.

Az angol lap még... francia iniciatívára... roz tárgyalások a... ormális viszonyt B... ek tisztázása nélkü... litani. Ez a kérdés... nt — továbbra is n... d és az orosz-romá... gja megakadályozz... ban, hogy a jövőbe... st tanúsítsanak ebb...

A „Times“ bukares... gződik, hogy a ro... oroszországgal való... ony újabb felvétel... gazdasági helyzet jav... em külföldi hitelne... t is, mert ha a mé... trejön, ugy a jelen... t helyett a Dnyeszt... g békés állapotok fo...

Bukarest... tudnak

Eddig szól a legna... lentése, ami nemcsa... egütözközést is keltett... n azért, mert a táv... any hozzájárult vo... szarabja kérdéséne... l induljanak meg a... szes bukaresi lapo... zolték a Times híre... litást intézték a k... ilatkozzék ebben a...

A kormány bukares... mes jelentésével... bbi félhivatalos kon...

„Hivatalos körök... gy egyes lapoknak... mania és a szovjet... gyalások indultak n... zötti diplomáciai ka... re, nem felelnek m... mania és Oroszorszá... anatanban semmilye... esenek folyamatban... manya a béke-korr... anatanban ezek a tár... uálisak.“

Ehhez a kommuniké... tsi lap, amelynek a... csolatai ismeretes... g azt, hogy Francia... vákia folytatnak... szországgal, ez azon... ve nem jelent semm...

Mégis csak az „UNIO“ fest, tisztít legolcsóbban, Cluj Bclvárosi főközlét Deák Ferenc u. 11.

Női, f

A „Times“ szerint Briand felhívta Romániát, hogy kezdjen tárgyalásokat Oroszországgal

„Szó sincsen a román-orsz diplomáciai viszony felvételéről“

— állapítja meg a kormány félhivatalos jelentése

Herbertet visszahívták — De Monzie lesz Franciaország moszkvai követe

Bucuresti-Bukarest, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Times“ legújabb száma bukaresti tudósítójának egy szenzációs és feltűnést keltő táviratát közli, amelyben nem kevesebbről szó, mint arról, hogy Románia megindította Oroszországgal a tárgyalásokat a diplomáciai viszony felvételére érdekében. A komoly angol lapnak ez a híradása bukaresti politikai körökben annál nagyobb feltűnést keltett, mert senki sem tudott arról, hogy ilyen tárgyalások előkészületben voltak.

Francia utasítás a tárgyalások felvételére

A „Times“ cikke szerint a román kormány Briandtól kapott tanácsot arra, hogy Szovjet-Oroszországgal a diplomáciai viszony felvételéről tárgyaljon és így a román részről megindított tárgyalások egyenes függvényei legyenek a most folyó francia-orsz tárgyalásoknak.

Az angol lap még arról is tud, hogy francia kezdeményezésre meginduló román-orsz tárgyalások a két ország közötti normális viszonyt Beszarabia kérdésének tisztázása nélkül fogják helyreállítani. Ez a kérdés — a Times szerint — továbbra is nyitott kérdés maradt és az orosz-román egyezmény nem fogja megakadályozni a két államot abban, hogy a jövőben milyen magatartást tanúsítsanak ebben a kérdésben.

A „Times“ bukaresti távirata azzal kezdődik, hogy a román kormány az oroszországgal való diplomáciai viszony újabb felvételétől, nemcsak a gazdasági helyzet javulását várja, hanem a külföldi hitelnek megszilárdulását is, mert ha a megegyezés tényleg létrejön, úgy a jelenlegi feszült helyzet helyett a Dnyeszter mentén ténybeli békés állapotok fognak honolni.

Bukarestben semmit sem tudnak

Eddig szól a legnagyobb angol lap híradása, ami nemcsak feltűnést, de megdöbbenést is keltett bukaresti körökben, mert a távirat szerint a kormány hozzájárult volna ahhoz, hogy Beszarabia kérdésének tisztázása nélkül induljanak meg a tárgyalások. Az orosz bukaresti lapok fenntartással fogadták a Times híreit és egyenes felhívást intéztek a kormányhoz, hogy állítsa le a tárgyalásokat ebben a kérdésben.

A kormány bukaresti orgánumai a híradás jelentésével kapcsolatban az orosz félhivatalos kommunikék közlik:

A kormány cáfol

„Hivatalos körökben kijelentik, hogy egyes lapoknak ama hírei, hogy Románia és a szovjetkormány között tárgyalások indultak meg a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok felvételére, nem felelnek meg a valóságnak. Románia és Oroszország között a jelenlegi állapotban semmilyen tárgyalásoknak semmi folyamatban s bár Románia a béke-kormány, a jelenlegi állapotban ezek a tárgyalások nem is indulhatnak.“

Ehhez a kommunikéhoz a Cuvantul lap, amelynek a kormánnyal való kapcsolatát ismeretek, megjegyzi, hogy az oroszországi és Csehszlovákia folytatnak tárgyalásokat Oroszországgal, ez azonban Romániára nem jelent semmiféle kötelezettséget.

Egyébnek is Románia nem kapott semmiféle hivatalos értesítést, még kevésbé felhívást arra, hogy a maga részéről is tárgyalásokat kezdeményezzen. Románia és Oroszország között jelenleg az egyetlen kapcsolatot az úgynevezett vegyes bizottságok működése, amely kizárólag a határmenti forgalomra és kérdésekre vonatkozik.

Franciaország kieserői moszkvai követét

A Párizsban folyó francia-orsz kereskedelmi tárgyalásokon az orosz megbízottak felajánlottak a francia

A belügyminisztérium volt futárja többszö- rösen büntetett, közönséges betörő

Egy évig teljesített futárszolgálatot, volt földművelésügyi felügyelő is. Most betöréssel foglalkozik

Fogaras, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az sem egy utolsó esete a korrupciónak, amelyről most Fogarasról hoz jelentést a posta. Arról szól ez a levél, hogy az egyik fogarasmegyei községben letartóztattak egy ismert betörőt, akit már többször is jogerősen elítélt a fogarasi törvényszék. Ez a betörő, akit most egy 15 ezer lejes betörésen értek tetten, még ma is kinevezett tisztviselője a belügyminisztériumnak és hivatalos iratokat tud felmutatni arról, hogy kurír szolgálatakat teljesít az egyes minisztériumok között. De nem lehet elhallgatni azt sem, hogy ez az ur, névszerint Dumitru Socol, 1930. június 1-én kapta ezt a kinevezést — a börtönből pedig éppen ezt megelőzőleg egy hónappal, 1930. május elsején szabadult ki.

Dumitru Socol tehát protezsé volt, an-

nak ellenére, de lehet, hogy annál is inkább, mert életének napjait mások pénzé- nek minden uton való elrablásából tengette. Dumitru Socol ugyanis régi okirat- hamisító, aki már mint pénzügyminisz- teriumi ellenőr és mint pénzügyigazgató is szerepelt. Május havában Háromszék me- gyében működött, ahol mint pénzügy- minisztériumi ellenőr végigjárta az összes falvakat, felülvizsgálva a kocsmákat. Amelyik kocsmánál „rendellenességet ta- pasztalt”, könyörtelenül kiszarolta az 1—2 ezer lejt. A rákövetkező hónapban az inspektor ur, aki ilyenkor nem teljesít ku- rír szolgálatakat a minisztériumok között, Vöröstoronyban követett el egy betörést. Megfogták, de akkor elmenekült.

Ezután Socol Dumitru ur átváltott — pénzügyigazgatóvá. Fogaras megyében

iparnak másfél milliárd frankos szál- litást 2—5 évi hitelezésre. Ezzel kap- csolatban a Morningpost azt közli, hogy Herbert volt moszkvai francia nagykövet a madridi nagykövetség át- vételére nyert megbízatást. Párizsi diplomáciai körökben Oe Monzie szen- átort kombinálják Franciaország új moszkvai nagykövetének.

A szenátor éveken át tanulmányozta a francia-orsz viszony alakulását s éveken elötte elnöke volt annak a bi- zottságnak, amely a szovjettel tárgya- lásokat folytatott a háboru előtti orosz adósságok elismerésére és visszafizeté- sük ügyében. Az orosz-francia keres- kedelmi tárgyalások kapcsán francia nagyiparosok és bankárok csoportja utban van Oroszország felé. A tanul- mányutnak az a célja, hogy megvizs- gálják a sűrűbb kereskedelmi össze- kötöttesek lehetőségének feltételeit.

éppen akkor pénzügyigazgatót cseréltek s ez kapóra jött a tehetséges szélhámosnak. Mint Fogaras megye újonnan kinevezett pénzügyigazgatója végigszélhámoskodta a megye falvait, itt is különösen a koc- smárosokat tisztelte meg látogatásával és igen jellemző, hogy a kocsmárosok is- merve az erkölcsöket, siettek a pénzügy- igazgató ur rendelkezésére állani. Ilyen alapon tekintélyes összeget harcsolt össze ez az ur, aki azután tovább állott és miután egyelőre más kinevezés nem volt kéznél, kinevezette magát a belügyhöz — futárnak.

Dumitru ur egyébként Dobrudzsában is működött, mint kerületi mezőgazdasági felügyelő. Ez még 1926-ban történt. Ide is Bukarestből neveztek ki.

Most pedig betörésért újra letartóztat- ták. Szép karrier. És egészen jellemző!

Hogyan lehet vadidegen kereskedő tartozásáért 1540 méter fát jogtalanul elárverezni?

Találós kérdés, melyre a marosvásárhelyi betegsegélyző megadta a feleletet. Egy ismeretlen ur betegsegélyző tartozásáért elárverezték Kasztnér Andor fakeskedő 80 vagon fáját

Tg.-Mures-Marosvásárhely, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A korlátlan adókövetések és adóárverések hazájában: Romániában sok minden furcsaság meg- történik, ami az adófizető és az állam vi- szonyát olyan közismertté tette a külföldön is. Történnék nálunk olyan árveré- sek, amelyeknek hallatára egy normális közéleti viszonyokhoz szokott nyugati pol- gárnak bizonyára minden hajszála ég- nek meredne. Nálunk minden lehetséges: az ember arra ébredhet, hogy megboldo- gult nagyapja adóhátraléka fejében el- viszik feje alól a párnát, hogy jöbönitá- sá kereskedőket egyszerűen elárverezzenek pár ezer lejes adótartozásért, rendezetlen betegsegélyző díjak fejében kivigyék a műhelyből a dinamákat stb. Enek a rend- szernek egy igen karakterisztikus esete történt pár nappal ezelőtt Szászrégenben, ahol a környék egyik ismert fakeskedő- jének nagy összeget képviselő árúkesz- letét árverezték el olyan betegsegélyző tartozásért, melyhez a cégnek aligha van valami köze.

Egy hónappal ezelőtt Kasztnér Andor szászrégeni fatermelőt az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a marosvásárhelyi betegsegélyző rajta akarja beinkasszálni egy M. Capinceanu nevű volt fakeskedő betegsegélyző tartozását. Kasztnér természetesen tiltakozott az ellen, hogy az ismeretlen ur tartozását rajta keressék, de a betegsegélyző azzal érvelt, hogy Kasztnér Andor apja valaha összekötés- ben állott azzal a nehezen kiejthető nevű fakeskedővel és így rajta kell követelni az elmaradt betegsegélyző illeteket. A tiltakozás ellenére május 20-án kitűzték az árverést Kasztnérnek a Dédabisztra állomáson a Forestától bérelt telephely- le-raktározott 1540 méter fájára, amelyet a betegsegélyző speciális aritmetikája 50 vagonra becsült. Tudni kell ugyanis, hogy

ez a kvantum kb. 80 vagon fának felel meg.

Kasztnér Andor a június 12-re kitűzött árverés ellen igényperrel élt, amit a be- tegsegélyzőhöz nyújtott be, lévén az auto- nóm pénztár. Május 21-én a betegsegély- ző leirt Kasztnérhez, hogy az igényper- t a járásbírószághoz nyújtsa be. Ezzel az ügy formailag be is fejeződött, miután az árverési jog szerint mindaddig meg nem tarthatták, míg az igényper véget nem ért.

Kasztnér ekkor üzleti ügyeinek rendezésére Kolozsvárra utazott. Június 11-én azonban visszautazott Marosvásárhelyre, ahol érdeklődött a Casa Cercualanál az- iránt, hogy miként áll a kitűzött árverés ügye. A Casa Cercualanál megnyugtatták a fakeskedőt, hogy az árverést az igény per végzetéig egész bizonyosan nem tart- ják meg.

Ebben az ígértben bizva, Kasztnér visszautazott Kolozsvárra. Nem csekély meglepetésére szolgált itt, hogy távollé- tében a betegsegélyző minden ígérete el- lenére elárverezték a fáját. Az árverés- nek pedig különös háteret ad az a körülmény, hogy a betegsegélyző pénztár em- berével együtt az egyik marosvásárhelyi vezető pénzügyintézet szászrégeni fiókjának igazgatója is megjelent és az igazgató ur jelenlétében megtartott árverésen 76 ezer lejtel vette meg a bank az ötven vagonra becsült 1540 méter fát.

Még ennél is feltűnőbb, hogy bár az árverési végzésen nem volt időpont fel- tüntetve, a betegsegélyző embere már 7 órakor megkezdte az árverést. Mikor Kasztnér Andor megbízottai megjelentek a helyszínen, hogy ha másként nem, hát a bankigazgató ur tulcitalásával ment- sék meg a jelenlegi árak mellett is 300

ezer lejt képviselő árumennyiséget, Cov- rig János betegsegélyzőpénztári végre- hajló ur kijelentette, hogy az árverés már folyik és azon már csak a bank- igazgató ur vehet részt. Így a maros- vásárhelyi pénzügyintézet fiókja 76 ezer lejt jutott a jelentékeny mennyiségű fához.

Kasztnér Andor természetesen nem nyugszik bele a különös körülmények kö- zött megtartott árverésbe és közigazgatá- si uton perli a betegsegélyzőt a fa elár- veréséért. A marosvidéki gazdasági vi- szonyok között valóban ötletes módon in- kasszál a betegsegélyző: nem tudjuk, miért érdeke ennek az intézménynek, hogy jöbönitá- sá kereskedőket ennyire nyilvánvaló vezgaturákkal segítsenek — visszafel.

— A japán hadsereg hivatalos létszáma Londonból jelentik: A japán kormány jegyzéket juttatott el a népszövetségi főt- tikkársághoz, melyben bejelenti a japán haderő adatait. Eszerint a hadsereg lét- száma 231 ezer 600 tiszttel együtt, tovább- bá 20 ezer katonai rendőr és 220 ezer főnyi csendőrség. A jegyzék 623 repülő- gépet jelent be, de leszögezi, hogy ez a szám az év folyamán még lényegesen

— Cáfolják a Zoghu albán király ellen elkövetett merénylet híreit. Londonból je- lentik: Az angol fővárosban meg nem erősített Reuter-jelentés nyomán az a hír terjedt el, hogy Zoghu albán király merényletnek esett áldozatul. Belgrádban és Rómában a késő éjszakai órákig sem- mit sem tudtak ilyen hírről s azt sem meg nem erősítették, sem meg nem cáfol- ták. Lapzártakor az albán követség a leg- határozottabban megcáfolja a Zoghu al- bán király elleni merénylet híreit.

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít CZINK, Cluj

SPORT

Gyönyörű iskolajátékkal gázolta le a KAC-ot a Hungária

Hungaria - KAC 6:1 (4:0)

Cluj-Kolozsvár, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A sportdrukkerek ezrei várták a Hungária kolozsvári bemutatkozását és a játék, amit a világhírű magyar proficsapat mutatott, igazolta is ezeket a várakozásokat. Lehet, hogy az is befolyásolta a Hungária nagyszerű teljesítményét, hogy ellenfele ugyszólván semmit nem mutatott, de azt a zsonglőri tőkélyt, amellyel a Hungária a futballt klasszikus sporttá avatta előttünk, a kolozsvári közönség előtt, más csapat még nem mutatta erdélyi sporttelepen. Elég jellemzősül annyi, hogy a tribünt roska-dásig megtöltötte közönség perceként való-sággal extázisban ünnepelte a Hungária bravuros trükkjeit és az összes játékosok közül Kalmár, akéhez hasonló klasszisu futballista még nem rugta a labdát a kolozsvári sporttelepen. Összjáték, lendület, fair, nyugodt játékmódor, a technika odáig való tökéletesítése, hogy nincs fö-lösleges lépés, alig akad egy elrontott passz, minden lövés veszélyes, minden lefutás gólt jelent; védelem, melyen keresztül aligha tudott lövéshez jutni a KAC-nak Sepivel kiegészített szunyog-csatársora, precízen, szinte automata pon-tossággal működő halvesora, melynek össz-játéka mintául szolgálhat bármelyik ko-lozsvári csapat csatársora számára, biz-toskezü kapus: olyan kvalitások, amelyek-vel szívet-lelket gyönyörködtető sportot lehet nyújtani. Mandel mint tank rombol szét minden támadást. Nagy gyors és áttörhetetlen.

Kalmár: briliáns technika, az egész ember csupa ösztön és nincs az a kopó, mely úgy kiszagolná a vadat, mintahogy Kalmár a legbonyolultabb helyzetekből kiszedi a labdát. A legfantasztikusabb helyzetekből biztosan csak Szathmári tudta védeni. Főlényes nyugalom és számítás: a legideálisabb centerfedezet, akinél job-bat aligha lehet elképzelni. Mellette Klé-ber és Weber, mindegyik egy-egy oszlopa a csapatnak. A csatársorban két szélső: a kettő közül nehéz megmondani, hogy ki a jobbik, Hirzer, a népszerű „kicsi” gyors, mint a gyík és csavart beadásai-hoz még a vele együtt játszó csatársor-nak is hozzá kell szoknia. Ticska minden lefutása, feltartóztatatlan lendülete veszélyt jelent. Gólja ragyogó volt. Hauer valóban reménysege a magyar futballsportnak, biztos lövő és áttörő csatár. Skvarek csak itt-ott villantatta fel ritka technikáját. Trükkcsatár, de lövéseit balszerencse kísérte. Barátky volt a belső trió legjobb embere. Fej-játéka, passzai, dribliei, lövései nagy klasszisa vallanak. Ujvári kapusnak ke-vés dolga volt, de azt mesterien vé-gezte.

A KAC kiegészített csapata sehol sem volt és ha nem Szathmári védi a kaput, az amugyis lazáló Hungária nem egy főz, hanem egy egész tucaat góllal győz. Sepi és a második féldőben Bindea egy-nileg kísérletettek, Poklossynak volt egy pár akciója. Dobosan volt Szathmári mel-lett a kombinált együttes legjobb em-bere. A közvetlen védelem mindent meg-tett, amit csak tehetett, de végül össze-roppant a Hungária csatársor cicázó zsonglőrökdeése alatt.

Mezőnyjátékkal indult a meccs, melyből a KAC tör ki elsőnek, de Pok-lóssy támadása hamar meghal. Az 5. per-cig már korner megy a KAC ellen, majd a 6. percben Barátky védhetet-lennek látszó lövését Szathmári bravu-rosan fogja. Röviddel rá Sepinek van helyzete, de a labda lecsuszik a lábáról. A 10. percben Hauer lövését csak ne-hezen, elvetéssel védi Szathmári, majd Barátky egymásután két kornerre mentett lövéssel teremt meleg helyze-tet. Két perccel rá Kalmár 25 méteres lövése mint a bomba süvit el a kapu fölött, majd Barátky gólnak látszó lab-dája akad meg Szathmári bravurján. Eddig Szathmári a nap hőse, a közön-ség lelkesen ünnepli. Folytatólagos

Hungária támadások, egyik akció szebb mint a másik. Kalmár újabb harmincméteres lövése ejti drukkba Szathmárt, de a labda a kapufát surol-va ér ki a mezőnyből. A 20. percben gyönyörű akció: Ticska ivelt beadását Hauer félfordulatból vágja közlőri kapura: ismét Szathmári a gólmén-tés dicsősége. A nyomasztó Hungária fő-lény most jut egy mesteri gólnak ki-fejezésre: Kalmár felmentő rugásnak beillő fejesét Barátky gyönyörtien huz-za középre, Skvarek kapásból azonnal lö, de menthetetlenül a jobbsarokba. (1:0). A Kac nem jut át a felpályán, a Hirzer-Barátky balszárny szédületes tempóban gázol le minden ellenállást. A 28. percben újra Kalmár bombázik, de Szathmárinak még Kalmár sem tud 30 méterről gólt löni. Forró helyzetek a KAC kapunál: Hauer, Barátky, Skvarek, majd újra Hauer és újra Ba-rátky közvetlen közelből lönek fölé és mellé, majd Barátky ragyogó fejesét nehezen menti Szathmári. Az utolsó percekben egyik gól követi a másikat. A 39-ik percben Hirzer ivelt beadásából Hauer lö, a labdát Szathmári a hálóból halássza ki. (2:0). Rá egy perere Tics-ka önmagát szökteti fejével, a szélső akit eddig elhanyagoltak, mint a gyík kanyarodik le és a tizenhatos sarkáról ereszt meg szédületes lapos labdát, Szathmári ellenkező sarokba várja a lö-

vést. (3:0). A következő akciót újra Ticska vezeti. A gyönyörű beadásra Barátky startol, egy negyedmásodper-cel hamarabb éri el a magas labdát, mint Szathmári és már szinte a korner-vonalról, gyönyörű, váratlan csavart gólt fejel. (4:0).

A második hálftimpben Bindea be-áll és a KAC lendületesebb játékot mutat. A Hungária támadása gyérül-nek, a csapat láthatólag lazál, de azért Skvarek 16 méteres labdája már az első percben hajszára kerül el a ka-put. Ugyancsak Skvarek viv a 8. percben is macska-egér harcot a KAC vé-delemmel és játsza tisztára Barátkyt, aki második védhetetlen gólját lövi. (5:0). A KAC csatársor is lendületbe jön, Sepi lábáról az utolsó pillanatban szedi le a labdát Mandel. Ujra a Hun-gária van frontban, de már csak ci-cáznak. Hirzer és Barátky az ötösre passzolnak vissza, már nem kell a gól. Most a halvesor játékában gyönyörkö-dünk: ideális passzjátékot dirigál Kalmár, aki a meccs legszebb bombáját most ereszt meg, de megint csak haj-szára a kapu mellé. A 27-ik percben esik a hatodik gól. Az első potya dugó. Súlyos védelmi hibából Sütő és Palo-csaj között gurul Skvarek ellazsált labdája a hálóba. Néhány Kalmár trükk üdvözlése viharzik fel a tribü-nön. A legjobb magyar centerhalf ra-gyogó formát mutat. Az utolsó percek-ben a KAC ambicionálja a játékot. Ne-hezen sikerül a vigaszgól. Mandel hen-cet véd, a 11-est Sepi teszi be. Az utol-só öt percben erőtlen KAC támadások és ezekkel is fejeződik be a szenzációs mérkőzés, mely sokáig marad meg em-lékezetünkben. Fővénny néhol hibázott, de korrekt, jó bíró volt.

Színes mozaikok a bukaresti szov-jetkémkedési per tárgyalásáról

Lornyettes, ruzszozott hölgyek vonultak fel a perre, hogy gyönyör-ködjenek a „nagy látványosságban”. A legfiatalabb és legöregebb. Szántó Dezső utolsó percig hitt felmentésében

Cluj-Kolozsvár, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A nagy kémkedési per, melyben pénteken hozott ítéletet a buka-resti hadbíró, nemcsak a romániai köz véleményét tartotta állandó izgalomban, a kémkedési perről szóló hírek átszivá-rogtak a határokon és a külföldi sajtó kimerítő tudósításokban számolt be a szovjetkémkedésről. Evek óta az első eset volt, hogy a román hatóságok ilyen nagy-arányú kémkedésről rántották le a leplet. Az államhatalom kitűnően működő orga-nizmusai ambicionálták is ezt az ügyet: egy éven keresztül tartották megfigyelés alatt a kémekek és egy éven keresztül min-den lépésükről tudtak.

Azután jöttek a letartóztatások. Közel kétszáz ember került egyszerre a sziguranca kezére. Voltak közöttük olyanok, akik már csak napokkal azelőtt tudták, hogy sor kerül rájuk. Ilyen volt Salamon Pál mér-nök, a kémkedés vezetője, akit egy jóaka-rója két nappal letartóztatása előtt fig-yelmeztetett. Salamon Pál biztos volt az információ hitelességében és tudta azt is, hogy már hiába próbál szökni. Szökni nem akart, de elfelejtett valamit megtenni: nem semmisítette meg azt a kémanyagot, amit letartóztatása előtt két hónapig gyű-jött a szovjet számára. Mikor letartóztat-ták, az egyik bukaresti bár bejárójánál, a nála lévő aktatáskában mindent meg-találtak.

És ezzel berántotta összes cinkosait.

Meggyőződésesek, fizetések és öntudatlanok

Három csoportba lehetne összefoglalni a nagy per 34 vádlottját: voltak közöttük meggyőződéses kommunisták. Ilyen Sala-mon Pál mérnök is, aki bár szovjetpénz-ből élt, egész idő alatt merev konzekven-ciával, talán tulzolt pátosszal hangsú-lyozta ki világnézetét a hadbírók előtt. Ilyen volt Cilly Ausländer, aki nyilván az eszmének vélt áldozatot hozni azzal, hogy segít a kémkedőknek. A második csoport-ba tartoznak azok is, akik „beléptek” a kémiszervezetbe és pénzt fogadtak el egy-felől semmiért. Tisztviselők, akiknek Sa-lamon, a szervezet kasszájának teljhatal-mu főpénztárnoka, előleget folyósított a várható szolgálatok teljesítésére. Várzaru

elmés megjegyzései következtében derül legegőjében sejtteni lehetett a bekövetkez-súlyos ítéletet. A törvény paragrafusai o-lebegtek a tárgyalás levegőjében . . .

A vádlottak, akik hitték

— De nem így érzett a vádlottak eg-része, akik az utolsó percig hitték abban, hogy a per felmentésükkel fog végződni. Ezek közé tartozik elsősorban dr. Szántó Dezső, aki állandóan azt hangoztatta, hogy fel fogják menteni. Eppen ezért é-pen őt érintette legjobban a rendkívüli súlyos ítélet. Tízévi kényszermunkát ka-pott.

— Ezzel szemben voltak vádlottak, akik egy pecig sem kételkedtek abban, hogy az ítélet súlyos lesz. Így Salamon és Vár-zaru meg voltak győződve maximális í-téltetésük felől és Aradi Viktor is bi-tos volt a súlyos ítéletben.

Nagy látványosságra gyű-a közönség

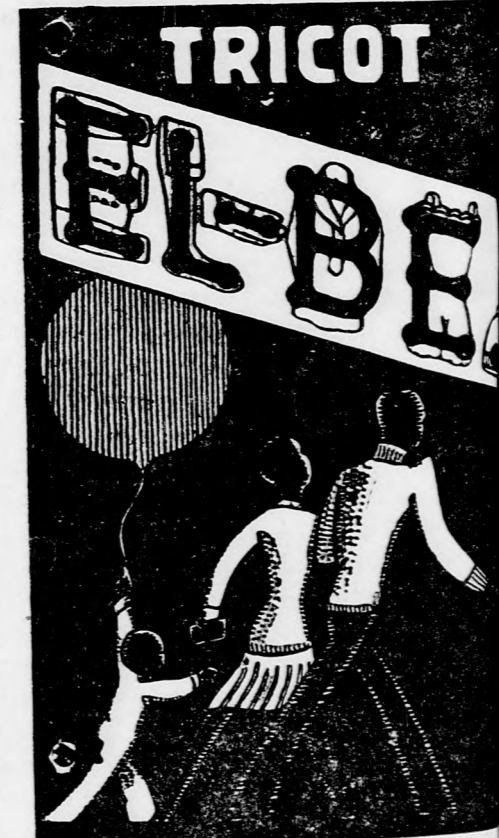
— Feltűnően előkelő és elegáns közö-sége volt a pernek. Különösen Bukare-nagyvilági asszonyai jöttek szívesen a tárgyalásra. Pikáns részletek is akadtak. A per legfiatalabb vádlottja, Hruska ha-nagy, az egyik előkelő bukaresti uria-szonnal kezdett szemmel látható flörtölni. A felmentés után ismeretség lett belőle. A hölgyek olykor keresztüztűbe vették a kópé férfivádlottakat. Sőt hódolója Várzarunak . . .

— A perbeszédre felvonultak Bu-arest legismertebb jogásza. Ez természetesen szintén nagy publikumot vonz-t. A két Mora fivér, Solomonescu ügy-vegyés, a nagyszerű szónok, aki Aradi Dezső volt, egyszerű a román ügyvédi körmje követtek el minden tőlük telhe-s a vádlottak érdekében . . . De a törvé-ny paragrafusain senki nem változtat-t. Nagy harcába került a védelemnek az, hogy egyes vádlottakat kivont a törvé-ny alól és ezekre a régi törvény alka-lmázták. A törvénynek nincs retrograd jel-lés, de miután a kémkedés folytatólagos o-lekmény, azokat is az új törvény alap-ján helyezték vád alá, akik annak életbelé-és előtt vettek részt a kémkedésben.

A védőügyvéd végső szavaival egye-tünk:

— Soha még ilyen érdekes bünper-t zajlott le Romániában . . .

— Lázár Éva képkiallítása. Lázár É-va tehetséges, fiatal dési festőművés-s akinek képei Erdély határain túl is tünést kellettek, a kolozsvári Fés-klub helyiségeiben képkiallítást ren-deltek meg. A kiállítást vasárnap délelőtt ny-omta meg. A tárlat iránt, melyen a fiatal vészno mintegy negyven képpel részt, müértő körökben nagy érdekl-nyilvánul meg.

Fürdőruhában, valamint selyem nemű és selyemharisnyában, úgy mint bényen, mint olcsóságban, vezet

„ELBE“ Cal. Reg. Ferd. és „HARISNYA-HÁZ“ Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid meg) Egy kísérlet mindenkit meg

Egy

zolásokat még ahol a legha-történtek. Nem mányparttól, h helyet adjanak got követtek pusztá szemsz-volna a kormá-rívó esetekben sét rendelték magában még arra mindene hogy a feszül-

Sor

A kamara lupista szembe napi kijelent hogy Dámbov adatuk maga Kérdi Iorg tett az alatt

Cuza: A r magyarázták.

Iorga: Ner illető kérdése

Medreanu választás me tescu szintén

máramarosi e

A kamara tumokat.

Azután Go Roman meg jánál Turtur zetiparasztpá fel és ismer

liberális kor kódését.

A ma délu ga szóltat fe desében és

vizsgálóbizot inkább, mert

rendben foly ség azonban

járulása elle a kontestáci

Ezután Mu kéri a biha

kommunista bizottság el a listán bü

peltek.

Mirescu s zik a komm

ellen és a

vánia a ko

dálását. leg

mény, hogy

sarlátanok.

Zamfir A atrocitások

Tiberiu ke

kiáltja:

— Szent

Nagy kav

hogy Mosoi

meg is tört

Apostol

lasztás elő

minden p

nök propa

váradon. A

ra emelked

gandagyüle

tott párth

napon.

Ezután me

viselői a r

a paraszto

lői a komm

lyük a pa

árulták a

viselői a r

Imre A

biharmegy

beszél. El

nek törtér

B

megnyit

dan ala

Egyetlen egy kontesztációnak sem adott helyet a kamara

(Első oldali cikkünk folytatása)

zolásokat még azokban a megyékben is, ahol a leghajmeresztőbb visszaélések történtek. Nem várta azt senkinek a kormánytól, hogy minden kontesztációnak helyet adjanak, hiszen ezzel öngyilkosságot követtek volna el, annyit azonban pusztán szemszúrásból is megtehetett volna a kormány, hogy legalább a kizáró esetekben vizsgálóbizottság kiküldését rendelték volna el. A vizsgálat önmagában még nem jelent semmit, de arra mindenesetre alkalmas lett volna, hogy a feszültséget csökkentse.

Sorra igazolják a választásokat

A kamara ma délelőtti ülésén Alexa lupista szembeszáll D. R. Ioanitescu tegnapi kijelentésével és megállapítja, hogy Dâmbovitza megyében a bírák feladatuk magaslátán állottak.

Kérdi Iorga miniszterelnököt, mit értett az alatt: bűnös az ország?

Cuza: A miniszterelnök szavait félre-magyarozták.

Iorga: Nem válaszolok a személyemet illető kérdésekre.

Medreanu lupista kéri a máramarosi választás megsemmisítését. D. R. Ioanitescu szintén éles szavakkal ostromozza a máramarosi eseményeket.

A kamara igazolja a szigeti mandátumokat.

Azután Gorj megyét is validálják. Majd Roman megye kerül sorra, melynek vitájánál Turtureanu georgista, Graur nemzetiparasztpárti és ifjabb Cuza szólaltak fel és ismertették Manolescu Strunga liberális korifeus terrorcsapatának működését.

A ma délutáni ülésen Manolescu Strunga szólalt fel a románi választások kérdésében és kijelentette, hogy hozzájárul vizsgálóbizottság kiküldéséhez, annál is inkább, mert a megyében a legnagyobb mértékben folytak le a választások. A többség azonban Manolescu Strunga hozzájárulása ellenére is egyszerűen elvetette a kontesztációt és validálta a választást.

A kommunista listákat egy-másután a bizottság elé utalják

Ezután Munteanu Stefan kormánypárti kéri a bihari választások validálását, a kommunista listát azonban a tizenegyes bizottság elé kéri utalni, mert szerinte a listán büntetett életű jelöltek szerepeltek.

Mirescu szocialista képviselő tiltakozik a kommunista lista megsemmisítése ellen és a szocialista párt nevében kívánja a kommunista mandátumok validálását, legalább látni fogja a közvélemény, hogy a kommunista képviselők sarkalattok.

Zamfir Apostol lupista a biharmegyei atrocitásokról panaszkodik, mire Mosoiu Tiberiu kormánypárti képviselő oda kiáltja:

— Szentelen, arcátlan ember!
Nagy kavardás támad. Lupu követeli, hogy Mosoiu vonja vissza a sértést, ami meg is történik.

Tartott-e propagandagyűlést Iorga a választások előestéjén

Apostol lupista elmondja, hogy a választás előestéjén, amikor tilos volt már minden propaganda, Iorga miniszterelnök propagandagyűlést tartott Nagyváradon. A miniszterelnök rögtön szólásra emelkedik, kijelenti, hogy nem propagandagyűlést, hanem konferenciát tartott párhíveivel az emlékeztetés vasárnapon.

Ezután Patrascanu kommunista képviselő megy fel a tribünre, kijelenti, hogy a parasztek és a munkások igazi képviselői a kommunisták, akiknek itt van a helyük a parlamentben. A szocialisták elárulták a munkásságot és nem igazi képviselői a népek.

„Hallgasson az áruló fia“

Imre Aladár kommunista képviselő a biharmegyei választási visszaélésekről beszél. Elmondja Rozvány megveretésének történetét, majd kijelenti, hogy egy

ERTESITÉS

B. KATZ Sibiuból

megnyitja Bukarestben Str. Smardan alatt orth. kóser vendéglőjét

munkásasszony a csendörök keze között abortuszon ment keresztül. Erre a kijelentésre óriási zaj támad, a többségi képviselők megakadályozták Imrét abban, hogy beszédét folytathassa. Patrascanu védelmére akar kelni Imrénnek, mire Scutaru képviselő, a Curentul egyik munkatársa, rákiált:

— Hallgasson, maga csavargó. Maga egy árulónak a fia!

(Patrascanu képviselő ugyanis Patrascanu tábornoknak a fia, aki a háború alatt tanúsított németbarát magatartásáért árulóknak tekint a román közvélemény.)

Kiüritik a tribün

Patrascanu szólásra emelkedik, mire a tribünről megtapsolják a kommunista képviselőt. Emiatt a tribünt kiüritik.

Imre Aladár: Vegye tudomásul, elnök ur, hogy a tribünt kiüritették anélkül, hogy önt megkérdézték volna. Nem az elnök, hanem a sziguranca intézkedik itt.

Cuza: En adtam rendeletet a tribün kiüritésére.

A kamara ezután validálja a biharmegyei választásokat, a kommunista listát azonban a bizottság elé utalja.

Attérnek a marosmegyei választásokra Bogdan Duica kéri a választás validálását, a kommunista lista megsemmisítését, mert a megválasztott Dán István büntetett előéletű.

Pamfil Seicaru „szép karriert“ jósol Patrascanunak

Pamfil Seicaru: Ügyetlenek ezek a kommunisták, mert csupa büntetett előéletű embert tettek a listára. Az egyetlen büntetlen előéletű talán Patrascanu köztük, neki is szép karriert jósolhatunk.

Patrascanu követeli, hogy Bogdan Duica mutassa be azt az ítéletet, amellyel Dán Istvánt elmarasztalták. Kijelenti, hogy Pamfil Seicaru azért támadja a kommunista listákat, mert a mandátumok megsemmisítése esetén Csernovicban mandátumhoz juthat Demetrescu, a Curentul egyik munkatársa.

A kamara a marosmegyei választásokat validálja, a kommunista listát azonban a

tizenegyes bizottság elé utalja.

Ezután áttérnek a temesmegyei választásokra. Radu Matei kormánypárti kéri a választás validálását azzal, hogy a kommunista listát, amelyen szerinte büntetett előéletű emberek szerepelnek, utasítsák a tizenegyes bizottság elé.

A stabilizáció nem ingott meg

Ebben a pillanatban lép be a terembe Argetoianu és szót kér.

— Olyan híreket korpoltálnak az országban, — mondja Argetoianu, — hogy a stabilizáció megingott. Nem egyéb ez a híresztelés közönséges aljasságnál. Nincs olyan kormány Romániában, amely ne tudná, hogy Románia alapköve a pénzügyi stabilizáció, amelynek érintetlenségét garantálja a kormány.

Argetoianu megtapsolják, majd Patrascanu kér szót, hogy válaszoljon Radu Mateinek. A többség azonban nem engedi szóhoz jutni.

— Le vele! — kiáltják minden oldalról.

Az első verekedés

Robu Nichifor cuzista képviselő odaugrik a tribünre, ledobja Patrascanun a földre és megüti. Óriási zaj támad, az ellenzéki képviselők a cuzista képviselő felé rohannak, megragadják és kiviszik a folyóra. Mirescu szocialista képviselő tiltakozik az ellen, hogy senki sem utasítja rendre Nichifor Robut. Trancu Iasi averscvánus képviselő volt, volt miniszter, kéri Robu rendreutasítását, mire Cuza korelnök rendre utasítja fiatal párhívet. Az ellenzék élénken tiltakozik, kijelentik, hogy a rendreutasítás korántsem elég, fegyelmi bizottság elé kell utasítani Robut.

Patrascanu, az inzultált kommunista képviselő kijelenti, hogy nincs szüksége az ellenzék védelmére, mert az ellenzéki képviselőknek éppúgy nincs meg az autoritásuk ahhoz, hogy a kommunistákat megvédjék, akárcsak a kormánypártnak. Beszél a temesmegyei választási visszaélésekről és kéri a kommunista lista validálását.

A kamar többsége a temesi választás

tást validálja, a kommunista listát azonban a bizottság elé utalja.

Mi lesz a kamattal?

Simian nemzeti-parasztpárti képviselő a szilágymegyei terrortól panaszkodik és kéri a választás megsemmisítését. Sergescu többségi képviselő szerint nem volt a megyében terror, a nemzeti-parasztpárt azonban bűnös demagógiát követett el, mert azt állította, hogy a kormány harminc százalékos kamatot akar életbe léptetni. A kormánypárti képviselők kénytelenek voltak megnyugtanni a népet, hogy a kormány le fogja szállítani a kamatot. Mihalache volt belügyminiszter felugrik:

— Igaz, amit ez a többségi képviselő mond? — hogy a kormány le fogja szállítani a kamatot?

Iorga miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány revízió alá veszi a kamatuozsora-törvényt, meg fogja fékezni a magas kamatozat, de csak olyan mértékben, hogy az az ország hitelének ne ártson. Ezzel a kamara ülése véget is ért.

A szenátusban is botrány volt

A szenátusban Gyárfás magyarpárti szenátor sorolta fel az udvarhelymegyei választási visszaéléseket, a többség azonban validálta a választást. Ezután a mezőgazdasági kamarák szenátorválasztásainak validálására került a sor. Vespazian Pella többségi szenátor kérte a szenátust, hogy Moldovan mandátumát, aki tudvalevőleg a jasi mezőgazdasági kamara választott meg, semmisítsék meg, mert Moldovan a nemzeti-parasztpárti kormány volt besszarabiai tartományi igazgatója katonaszökevény.

Moldovan védekezni akar a támadások ellen, a többség azonban nem engedi szóhoz jutni. Óriási botrány tört ki, amelynek során a többségi szenátorok egyre hangosabban kiáltják:

— Takarodjék le a tribünről áruló! Katonaszökevény!

Az elnök végül is felfüggeszti az ülést.

Jorga sokalja az iskolákat

A professzor ur 125 iskolát szüntet meg Erdély területén

Bucuresti-Bukarest, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Iorga professzor úgy is mint miniszterelnök, úgy is mint tanárember nagyon érdekes taktikaköszövényre készült, amelyből szinte azt lehet kiolvasni, hogy Iorga, a tanár, sokalja az iskolákat Romániában, mire Iorga miniszterelnök radikálisan akar ezen segíteni. Hírek szerint 125 iskola megszűnt-

téséről volna szó. Ezekből 50 liceum és gimnázium (főleg Erdély területén), 60 ipariskola, 10 elemi iskola és tanítóképző, 5 pedig szeminárium. Talán így akarja Erdély és a Regát közötti kulturális nivőkülönbséget paralizálni. Miután a 125 iskolában tanerők is működnek, ezek ennek következtében az uccára kerülnek. Iorga és Argetoianu tárgyalásra ültek össze, hogy

megbeszéljék, hogyan helyezték el ezeket az ilyenképpen állás nélkül maradó tanárokat.

Mivel a trónbeszédben is a kisebbségi oktatás „egyszerűsítéséről“ van szó, felő, hogy Iorga professzor ur iskolaredukálási szándéka elsősorban a kisebbségi iskolák ellen irányul és a magyar tanintézetek számát akarja csökkenteni.

Mégis numerusz klauzusz készit a párizsi egyetem a romániai zsidó orvostanhallgatóknak

Balthazard professor feltűnésteltő cikke a romániai zsidó orvostanhallgatókról

Párizs, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány hónappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy Prof. Balthazard, a párizsi egyetem orvosi fakultásának dékánja közölte a román közoktatásügyi minisztériummal, hogy a párizsi orvosi fakultásra bevezetik a numerusz klauzusz a zsidó és a külföldi hallgatók ellen. A Zsidó Távirati Iroda munkatársának Balthazard professor annak idején kijelentette, hogy sohasem volt arról szó, hogy az egyetemen különbséget tegyenek zsidó és nemzsidó hallgatók között.

Az „Echos de la Medicine“ című párizsi folyóirat júniusi számában Balthazard professor cikket közöl az orvosi fakultás túltömöttségéről, amelyben vizsgálat tárgyává teszi a franciaországi orvosi fakultásokra beiratkozott egyetemi hallgatószámát és összevetelét. A zsidó hallgatókat — a zsidó újságíróknak tett határozott kijelentése ellenére is — abban a szellemben kezeli, amely a román közoktatásügyi

minisztériumnak küldött átiratban nyilatkozik meg. A Párizsi orvosi fakultás dékánja kifejti, hogy az orvosi fakultásra beiratkozott romániai hallgatók száma 436, ezek közül 377, tehát 85.2 százaléka zsidó. Három romániai zsidó hallgatóra csupán egy keresztény esik. Ehhez a következő megjegyzést fűzi Balthazard professor: „Léteznek-e Romániában olyan előírások, amelyek a zsidókat kizárják a főiskolákról? Pogromok üldöztetése alatt szenvednek-e a zsidók? Szó sincs róla. Bukarestben azonban intézményesítettek egy numerusz klauzusz. Elhatározták, hogy ebben az évben csupán 150 hallgatót vesznek fel a fakultás első évére. A jelenzőket az érettségien elért eredmények alapján osztályozták és végeredményben a 150 közül 17 zsidót vettek fel. Az orthodox hitűek más foglalkozási ágak felé orientálódtak. Ezzel szemben azonban az összes zsidó arra törekednek, hogy beiratkozhassanak a franciaországi egyete-

mek orvosi fakultására. Vajon 1857-ben és 1866-ban a francia kormány azt a privilégiumot adta a románoknak, hogy a zsidók ezen légiójának javára a többi külföldiek számára előírt vizsgák nélkül, orvosi hivatást folytathassanak Franciaországban?”

Befejezésül Balthazard javasolja, hogy szüntessék meg az összes privilégiumokat, amelyeket a Franciaországban orvosi praxist folytatni szándékozó román diákok élveznek. Az átmeneti stádium azonban meg kell legyen és egyelőre egy francia-román vegyes bizottság válogassa ki a román diákoknak meghatározott számát, akik orvosi praxis folytatására jogosultságot kapnak Franciaországban.

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regénye.
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felolvasó szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkjeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Meleg időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-jóslásának szerinte meleg időjárás várható helyi zivatarokkal.

— Szépszájú nők szépségversenye egy doboz csokoládéért. Párizsból jelentik: Az egyik párizsi lap ma, a szépségversenyek korában is szokatlan versenyt rendezett, melynek feltétele volt, hogy csak szépszájú lányok vehetnek részt azon a verseny nyertesére a leány, akinek szebb a szája. A versenyt nagy érdeklődés mellett tartották meg. A zsüri Suzy Pierson fiatal gépírónek ítélte az első díjat, mely azonban meglehetősen kicsi volt, mindössze egy doboz csokoládéban.

— Román, angol, francia, német, magyar, olasz, csehszlovák, szerb, horvát fordítások (levelek, tudományos, műszaki írások, munkák), gépbediktálás, másolás, sokszorosítás **Dr. Mandel Fordító Irodájában** Cluj-Kolozsvár, Strada Memorandului 12.

— Jack Diamond barátnője „önállósította” magát. Newyorkból jelentik: A világhírű Ziegfeld-görl táncosport egyik tagja, Marion Roberts, aki Jack Diamond barátnője volt, néhány hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Most kiderült, hogy az egykori táncgörl egy amerikai rablóbandának állt az élére. A múlt évi az egykori táncosnő vezetésével bandájának tagjai behatoltak Middletownban egy varietébe, ott revolverekkel sakkban tartották a vendégeket és a személyzetet és a mulató pénztárát kifosztották.

— Kirándulás Hidegszamosra. A kolozsvári Salom Klub vigalmi bizottsága június 21-én, vasárnap kirándulást rendezett Hidegszamosra. Jelentkezni lehet a klub irodájában péntek déli egy óráig telefonon. Indulás reggel nyolc órakor. A bizottság közli, hogy a tagok hozzátartozóit és barátait is szívesen látja a kiránduláson.

— A nyilvános árverések (közszállítók) új szabályzata) megjelent a Mon. Of. június 4. számában és az új csehszlovák törvény és végrehajtási utasítás magyar fordításban kapható **Dr. Mandel Fordító Irodájában** Cluj, Str. Memorandului 12.

— Határvillongás — felhőszakadás miatt. Athénből jelentik: Az utóbbi napokban az egész Balkán félszigetet végigseprő vihar Görögország és Bulgária között konfliktust eredményezett, amennyiben a görög—bolgár határon levő Vistricia folyó a felhőszakadás következtében annyira megdagadt, hogy kilépett a medréből s így jelentékeny görög területet kanvarított le magának. A bolgár határmenti hatóságok nem akarták ezt az önkénytelen térfoglalást orvosolni, mire a görög kormány a bolgár kormánytól intervenált az ügyben s miután a bolgár kormány a folyó megrendszabályozásához beleegyezését adta, a görög utasok megkezdtek munkájukat, hogy a rakoncátlan Vistriciát visszatérleljék régi medrébe.

— Leon Blum Spanyolországban. Párizsból jelentik: Pietro pénzügyminiszter a napokban meghívta Leon Blum és Vincent Auriol francia politikuskokat Spanyolországba hogy a helyszínen tanulmányozzák a spanyol közgazdasági és szociális viszonyokat. Közben Vincent Auriol megbetegedett és az utat egyelőre elhalasztották.

— Az örült postás rálőtt a pályaudvaron a vasuti tisztviselőre, akit súlyosan megsebesített. Teschenből jelentik: Vakmerő merényletet kísérelt meg Macsuda Emil postás a tescheni pályaudvaron. Revolverrel rálőtt Bulsievic Félix vasuti tisztviselőre. A golyó a tisztviselő jobb vállában akadt meg. Ezután maga ellen fordította a fegyvert és halántékába akart löni, de a golyó csak a halántékcsontot furta keresztül és orrcsontjában megakadt. Kihallgatása során elmondta, hogy a merényletet azért követte el, mert néhány nap előtt felmondták állását. Ezután zavaros vallomást tett. Valószínű, hogy a szerencsétlen postás elmebeteg.

Harmadik társasutazás Párizsba a gyarmati kiállításra

A program felőleli 10 napi párizsi tartózkodáson kívül Budapest, Bécs, Lausanne, Montreux, a Genfi tó, Milánó és Velence látogatását, a legelegánsabb keretek között. Elsőrangú ellátás (utközben az étkező-kocsiban), külön turista-hálókoosi kiszolgáló személyzettel az ut egész tartamára. Indulás minden hó első szerdáján, legközelebb július elsején, Erdész Imre mérnök ur személyes vezetésével. A májusi és júniusi csoportoknak is számos erdélyi magyar intellektuel résztvevője volt, akiknek elragadtatással teli köszönőlevelei az érdeklődők rendelkezésére állnak. A júliusi utra — melybe a jul. 14-i ezidén különösen fényes párizsi nemzeti ünnepek is belesznek — már csak 14 üres hely van. Részletes programot díjmentesen küld: Ing. E. Erdész Bucuresti, Calea Victoriei 168.

— Kiemelik a Noirmoutiérnél elsüllyedt halálhajót. St. Nazaireből jelentik: Buvárok szálltak alá a Noirmoutier szigeténél elsüllyedt utasszállító gőzös roncsához s megállapították, hogy a roncs mintegy húsz méter mélyen fekszik a tengerfenéken. Mivel a hajózást gátolhatja, ki fogják emelni.

— Eljegyzés. Schreiber Ilonkát, a szilgyecsehi „Ceirat Mizrachi” elnöknőjét eljegyezte Alexandru Sternberg, Párizs.

— Az osztrák jegybank 150 millió sillingnek megfelelő értékű idegen valutát kapott Angliától. Londonból jelentik: Az osztrák jegybank Angliából 150 millió sillingnek megfelelő értékű idegen valutát kapott a kibocsátandó kincstárjegyekre előlegül. Anglia ezzel dokumentálta, hogy segíteni akar Ausztrián és hogy angol gazdasági és pénzügyi körökben hisznek Ausztria pénzügyi talpraállításának lehetőségében.

— A Stollwerck tej-karamella példátlan népszerűségét utolérhetetlen minőségével érte el.

— Megkezdődtek az aut. ortodox hitközség elemi iskolájának vizsgái. A vizsgarend a következő: Június 17-én délután 8 órakor az I. fiú és I. leányosztály, 17-én délután 2 órakor az V. vegyes és a VI. vegyes osztály, 18-án délután 8 órakor és délután 2 órakor a IV. fiú és IV. leányosztály, 19-én délután 8 órakor a II. fiú és a II. leányosztály, 21-én délután 8 órakor a III. fiú és a III. leányosztály. A szülők és a hitközségi tagok szíves megjelenését kéri az iskolaszék elnöksége.

— Eljegyzés. Schwimmer Bözsi és Weisz Miklós mérnök Dej jegyesek.

— Bizalmat szavaztak a francia kormánynak. Párizsból jelentik: A törvényhozó testületekben ma ismertették Doumer elnöknek a parlamenthez intézett üzenetét. A kamarában Franklin-Bouillon a napirend során újabb támadást intézett Briand ellen. A külügyminiszter nem replikázott. Laval miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést s a kamara 310 szavazattal 267 ellenében a kormánynak bizalmat szavazott.

NAPROL-NAPRA

*
 A hollywoodi filmstúdiók állandó gépfegyverkezelőnek szerződötték George Daleyt, aki másfél évtizeden át szolgált a haditengerészetnél s a legpontosabb gépfegyverlövő Amerikában. A hihetetlen pontossággal célzó Daley lövöldözési jelenetekben valódi golyózáppal árasztja el a szereplőket anélkül, hogy valaha is bárki megsebesült volna. Egy-egy szereplésért ezental száz dollár tiszteletdíjat kap.

Primo Carnera, az olasz boxoló óriás newyorki sportlapok munkatársai előtt kijelentette, hogy nagy kedve lenne megküzdeni a Schmeling—Stribbling meccs győztesével.

*
 Jugoszlávia csaknem minden kerületéből nagy viharokat jelentenek. Az itéletidő a legnagyobb károkat okozta a horvátlaktá vidékeken. Számos súlyos sebesültje is van a viharoknak.

*
 Az Evening News közli Brüsszelből, hogy Albert belga király a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta Morlet dr. antwerpeni orvosprofesszornak, aki rádiumpontatásai során súlyos sebeket kapott s most már hetedszer újra műtét alá kell magát vetnie.

*
 Texasban, New-Mexikóban és Kaliforniában a hőség katasztrófális méreteket öltött. 45 hóguta és napszúrásos halál-özörség érkezett jelentés. Egyelőre nincs kilátás a hóhullám elvonulására. Egyidejűleg Felső-Olaszországban is nagy hőség uralkodik. Bolognában 38 fok Celsius mérték. Több napszúrásos halálesetet jelentettek.

*
 Június 15-től december elsejéig terjedő időre több nagy európai hajóstársaság megegyezést kötött egymással newyorki járataik számának megfelelő csökkentése tekintetében. A megállapodás értelmében a francia Transatlantique, a Holland—Amerika Linie, a Norddeutscher Lloyd és a Hapag havonta egy-egy luxusjáratot töröltek. Az olasz vállalatok nem csatlakoztak az egyezményhez. Ennek ellenére angol szaklapok információi szerint kétségtelen, hogy az olaszok is csökkenteni fogják a nyár folyamán óceáni járataik számát.

*
 A naptárreform megvalósítása érdekében kiküldött népszövetségi bizottság ülésre jött össze Genfben, hogy előkészítse az október végére egybehívott naptárreform-konferencia elé terjesztendő javaslatokat. A bizottságnak 11 tagja van. Több egyházi egyesület is küldött megfigyelőket a bizottsági ülésekre.

*
 A franciaországi Chamonix közelében két genfi postatisztviselő a magas hegy-ségben turistáskodás közben többszáz méteres szakadékba zuhant. Holttestüket most megtalálták.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárgaság, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvtelenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizorról, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Turista kirándulások. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület turisztaosztálya f. hó 21-én, vasárnap autótúrát rendez a vadregényes remetei sziklaszorosba és a Pilis-tetőre, melyről igen jó kilátás van az abruđbányai, gyalui havasok összes hegyvonulataira. Turavezető: Györke Márton. Indulás vasárnap reggel 4 órakor, hazatérés este 9 órakor. Utirány: Torda—Nagyenyed—Pilis tető és ugyanígy vissza. Utiköltség tagoknak 140 lej, vendégeknek 150 lej. Jelentkezési határidő péntek este 8 óráig az EKE Mátýsházi irodájában. — A kerékpáros osztály f. hó 19-én, szombaton este Gergely István vezetésével 8 órakor indul. A következő utirány: Magyarléta—Borév—Torockó—Torockószentgyörgy — Kőközi szoros és Torda érintésével érkezés haza. Gyülekezés mindkét csoportban a Mátýsház előtt. Fürdőruhát mindenki hozhat magával. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Az év legnagyobb filmeseménye **a Szinkör Mozgóban**

RANGÓ **RANGó**

Hangos filméposz a dzsungel életéből Szumatra őserdeiben felvette:

E. Schöedsack és felesége
 a Chang megalkotója

Első előadás Erdélyben: csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor a Szinkör Mozgóban.

Grandiózus műsor:

I. A FOX és a PARAMOUNT gyárak hangos hirdóinak versenye. II. Új, hangos Bimbo-film, Bumbo mint harmonikás. III. Nino Martini és Rosita Morena csodás énekes táncduettje. IV. RANGó, AZ ÖSERDÖK ÉPOSZA, 10 felvonásban. Helyárak egész nap: 10, 20 és 30 lej.

— **BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ.** Erdélyi Karlsbadja, a hurutosok Mekkája nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénsavas fürdők, hidegvíz gyógyvintézet, inhalatórium és strandfürdő. Állandó fürdő-orvos, vasut, posta, távirada nyelben. Elsőrendű diétás konyha, napi pensió 160 lejtl. Orth. izr. nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a Fürdőigazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Sätmar.

— **Ki a tettes című kalandor-dramát vetíti az Épitó munkás-Otthon mozgó vasárnap 3, 5, 7 órai kezdettel. Bobby cowboykalandjai, viggjáték 2 felvonásban.**

— **Újra Ender dr. kap megbízást az új osztrák kormány megalakítására.** Bécsből jelentik: Politikai körökben fontosnak tartanak, hogy a kormányválság rövid időtartamu legyen. Azt hiszik, hogy újra Ender dr. kap megbízást kormányalakításra.

— **Értesítés.** Tagtársainknak szíves tudomására adjuk, hogy a vezetőségnek több erdélyi fürdő igazgatóságának a megkeresésére sikerült tagjai részére 35—50 százalékos kedvezményt eszközölni ki. Minélfontosab kérjük mindazon tagtársainkat, akik e kedvezményt igénybe kívánják venni, hogy a szükséges igazolvány beszerzésére végett egyesületünk titkári hivatalában (Szentgyörgy u. 8. sz.) megjelenni sziveskedjenek. A titkári hivatal tagjaink részére további részletes információkkal szolgál. A volt báró Hirsch Mór-féle Polgári Önségélyző Egyesület elnöksége.

— **Kivégzés volt újra Szolnokon.** Budapestről jelentik: Szolnokon ma reggel végrehajították a halálos ítéletet Szabó Lászlóné és özvegy Csordás Bálintné tiszszagyi arzénes gyilkos asszonyokon.

— **Az Erdélyi Uszító Árvagondozó nyaraltatása.** Az Árvagondozó ebben az évben is megrendezi immár tradicionálissá vált nyaraltatási akcióját és pedig Tihuțan, Szatmáron és Dejen. Utóbbi két helyen csakis helyi nyaraltatás lesz, míg az általános és összes városokra kiterjedő nyaraltatást Tihuțan fogják lebonyolítani. A központ irodája már megette az összes szükséges intézkedéseket az akció zavartalan és példás lebonyolítása érdekében, nemkülönben nagy áldozatokkal a telep renoválta és felszerelését u. m. ágyak s ágyneműkkel kiegészítette. Minden garancia meg van tehát arra, hogy az idei nyaraltatás, melynek élén az Árvagondozó Központi Bizottságából delegált külön bizottság áll, amely megfelelő telepvezető személyzetről már gondoskodott is, minden tekintetben sikerüljön. A Központi Bizottság döntése szerint ebben az évben is felvesznek a telepre fizető gyermekeket a megfelelő orvosi vizsgálat alapján. Részvételi díj ezeknél 2000 lej inclusive vasut Clujtól Tihuțáig s vissza. Az egyes helyi csoportok indokolt esetekben mérsékelt díjakat is állapíthatnak meg ezek részére. Jelentkezések az egyes helyicsoporthoz, Clujon, Str. Paris 36 szám alatt.

A kenyérkereső

Sommerset Maugham szatírjájának bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban Somlay Arthur és a Vigszínház művészeinek vendégszereplésével.

Magyar fordításban a „Kenyérkereső” címet nyerte Sommerset Maugham tegnap este bemutatott elragadó szatírjára. Holott „A polgár lázadása” cím sokkal jobban kifejezné ugy tartalmit, mint tendenciáját. Mert valójában tényleg a polgár lázadásról van benne szó, aki megelégedi azt a gyönyörűséget, hogy egy kiélt konvenció kedvéért életfogytiglan huzza az „égi” házasság és az erkölcsi „talpkőnek” hirdetett családi élet igáját. A lázadó polgár, aki negyvenéves koráig mintaférj és családapa, egyszerre rájön arra, hogy tisztelgessen gyermekeinek és „odaadó” feleségének luxurióz igényeit kielégíteni: nem tartozik a legnagyobb üdvösségek közé. És amikor rájön erre: birkatürelme fölényes ösztönössé válik, nemes és cinikusan mély humorral!

És a nagyszerű író jóvoltából olyan igazságokat vág drága felesége és imádkozó gyermekei szemébe, hogy azok joggal tarthatják őt kegyetlen embernek. Ez azonban a lázadó igavonó nyugalmát immár egyáltalában nem zavarja és faképnél hagyja szeretett otthonát.

A kenyérkereső páriából így leszen bukott bankbizományos és felszabadult ember. Ember, aki le mer számolni egy nagy hazugsággal és saját hazugságuk martalékává dobja oda azokat, akik a képmutatásból profitálnak és a kenyérkereső páriák rabszolgaságából fejtik ki tartalmatlan életük aranyát. A polgár fellázad és lázadása nyomán a tetetett erény ledérsgé, a szeretet érdekké, a hűség unalomná változik át: jelenkori társadalmunk lényegévé.

Sommerset Maugham a modern angol irodalom legnagyobb írója, aki a korszellemet, az aktualitást a legteljesebb mértékben hozza harmóniába az emberábrázolás örökérvényű szabályaival. Emberi, amellet, hogy forradalmian korszerű. Az iparság keserű apostola, aki a gunykacaj és humor szirupjával enyhíti igazmondását.

A darab éppen azért, mert egy megalkuvás nélküli, eredeti és szókimondó író alkotása, teljes sikert aratott. Mondanunk se kell, hogy a sikerhez Somlay Arthur nagyszerű, feledhetetlen alakításával százszázalékosan járult hozzá. A többi szereplők is tehetségesen és stilszerűen illeszkedtek bele az együttesbe.

Reméljük, hogy a következő színi-szezonban a Magyar Színház társulata is bemutatja ezt a pompás szatírát.

(s. l.)

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-nél több kifűző recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vászonötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvostályában

KÖZGAZDASÁG

Egész Közép- és Kelet-Európában jó termés várható

Az oroszországi termésről érkezett jelentések nagy riadalmat okoztak a gabonapiacón

Bucuresti-Bukarest, június 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint, a vetések jelenlegi állása alapján az egész ország területén jó közepes termés várható.

A Bánságban, az Alduna vidékén és Besarabia déli részén a kalászosokban a múlt évi átlagnál 20—25 százalékkal jobb eredményt feltételeznek. A termés várható minőségére vonatkozólag már eltérőek a jelentések, azonban általában minőségileg is jobb gabonatermes várható, mint 1930. évben. A kárpás növényeknél is normális a fejlődés, jelentések szerint a múlt évihez hasonló termés várható.

A világtőzsdékről érkezett jelentések szerint, egész Közép- és Kelet-Európában jó termés várható. Ez a magyarázata az árak további lemorzsolódásának és az érdeklődés hanyatlásának. Különösen nagy az árletörés a tengeriben, amelynek az utóbbi hetekben közel 5000 lejes ársuhanás történt.

Az oroszországi termésről érkezett jelentések nagy riadalmat okoztak a gabonapiacón, mert a gabona-exportáló országok, ha nem is a dumpingtől, de tartanak attól, hogy Oroszország, várható nagy termésteleségét minden eszközzel értékesíteni igyekeznek. Ezek a hírek, nemcsak a gazdákat, hanem a gabonaexportőrök körében is nagy riadalmat okoztak és ez a bizonytalan helyzet egyelőre teljesen kizárja a határidő spekulációt.

Szakkörök szerint, amint az új buza a piacon megjelenik, a kontremin akcióba lépése várható és az így bekövetkező árlemorzsolódás mértéke egyelőre kiszámíthatatlan. Fokozza a veszede-

met még az a körülmény is, hogy az eddigi gyakorlattal ellentétben a kontremin effektív áruval fog dolgozni, amit az értékesítési lehetőségek csökkenése is jelentősen elősegít.

Erdély és Bánát területén a tavalyi termésből már majdnem teljesen értékesítették a jobb minőségű búzát, azonban a regáti rosszabb minőségű búzából még hatalmas készletek várnak értékesítésre. Ugyanez a helyzet a tengeriben is. A gyenge export mellett a belföldi fogyasztás minimális, különösen, amióta a szeszgyárak nem vásárolnak.

A takarmánytermés Európaszerte rossz, az árak mindenütt tartottak. Nálunk az utóbbi napokban az eszések valamit javították a helyzetet és megállították az árak további emelkedését.

A termés értékesítésének finanszírozása — értesülésünk szerint — nem okoz különösebb gondot a gabonakereskedelmnek, minthogy az átmeneti jellegű rövidlejáratú hitelekre most van pénz a közép- és nagybankoknál. A Banca Naționala is élénken érdeklődik a termés finanszírozása iránt, amit lehetővé tesz a Banque d'Acceptation kötött megállapodása. Ugyan is a Banque d'Acceptation által rendelkezésre bocsájtott 200 millió francia frankból — csekély érdeklődés miatt — még alig folyósított valamit a Banca Naționala és ennek az összegnek jórésze még a Jegybank rendelkezésére áll. Ez az összeg egymaga cca 4 millió métermázsa gabona finanszírozására elegendő Minthogy pedig az első időben nagyobb arányú exportra nem számítanak, a finanszírozás simán fog lebonyolódni.

Színház—Mozi

A pár estére hazatérő színtársulat műsora

Szombaton este 11 órakor: Lámpaláz! Operette-ujdonosság, először! Budapest 150-szer adták. Az utóbbi évek legbrilliansabb operettje. Budapest, Bécs, Berlin operett évadjának legragyogóbb szenzációja. Miután ez lesz a jövő évad nagy sláger-operettje, ezáltal csak egyetlenegyszer mutatják be. A főszerepekben: Kondor Ibolyka Véghegyi Ica, Ihász Aladár, Tompa, Leövey, Selmezy felléptével. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Alvenci huszárok. (Kondor Ibolyka, Véghegyi Ica, Nádor Jenő, Ihász Aladár, Tompa fellépésével. Nagyon olesó helyárak. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Hétfőn este 9 órakor: Huzd rá cigány! (Nagyon olesó mozhelyárakkal. Balázs István vendégszereplésével. Kondor Ibolyka, Véghegyi Ica, Ihász Aladár, Tompa, Leövey, Selmezy felléptével. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Az előadások jegyei már most megváltathatók a színház pénztáránál és az Ellen-zék könyvostályánál.

Szinkör-Mozgó műsora

Csütörtökön 3, 5, 7, 9 órakor: Rango. (Az év legnagyobb filmeseménye, a dzsungel eposza, utólrhetetlen hangos remekmű. Előtte: I. A Fox és a Paramount hangos hradóinak versenye. II. Bimbo, mint harmónikás. III. Nino Martini és Rosita Morena csodás éne-

kes táncduettje. Helyárak egész nap: 10, 20 és 30 lej.

Péntek: Rango.

Szombat: Rango.

Vasárnap 5, 7 és 9 órakor: Rango.

OPERA MOZGO

Csütörtök: **Eladott éjszakák.** Szerelmi dráma. Német nyelvű amerikai hangosfilm. Főszereplők: Barbara Stanwick, Julia Compton, Mary Prevost, Ralph Graves, Lowel Schermann. Péntek: **Eladott éjszakák.**

CORSO-MOZGÓ MUSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Asszony a dzsungelben.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Premier! A nagy vágy. Páratlan rendezésű filmoperett, melyben fellépnak az összes világhírű filmszínészek (és pedig: Camilla Horn, Lil Dagover, Liane Haid, Anny Ondra, Charlotte Susa, Olga Tschschowa, Fritz Kortner, Conrad Veit, A. Schletow, Verebes Ernő, Huszár Pufi, stb)

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Csütörtök, június 18.

Bukarest. 20: Nicolescu-Bassu hangv. Fleiger, Meyerbeer, Loewe dalok. 20.30: Szimfonikus hangv. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Zenekari hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. — 17: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: „Az idő, az óra és a naptár”. — 4.25: Cigányzene. 5.35: „A legyező kultusza”

6: Hangv. 7.15: „A magyar művész műbarát 70 éves szövetsége”. 7.45: Cigányzene. 8.35: Szimfonia a Studióból. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, cigányzene.

Bécs. 22.15: Zenekari hangv. Berlin. 21.10: Balladák. Breslau. 22.40: Táncczene. Frankfurt. 22.20: Kamarazene. Lipcse. 19.30: Német operaszereletek. Langenberg. 20: Hangv. Varsó, Poznan, Kattowic. 18: Szólóhangv. 22.50: Könnyű és tánczene. Milánó. 20.35: Opera. Róma. 20.10: Grammfón. Prága. 22.35: Grammfón. Pozsony. 18.10: Eneklhangv. Kassa. 17: Táncczene. 18: Fuvószene. Osló. 20.30: Chopin művei. 22.05: Hegedűverseny.

Péntek, június 19.

Bukarest. 18.15: Rádiózenekar. 20.30: Karének. 21.45: Hírek. 22: A Lidő mencede zenekara.

Budapest. 9.15: Grammfónhangv. 9.30: Hírek. 12.05: Házikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Divatcsevegés. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Magy. Kázmér előadása. 5.30: Magyar női cigányzenekari előadás. 6.30: Gyorsirótantályam. 7: A szabadban való fürdés egészségügyi szabályai. 7.30: Szalónzeneke hangverseny. 8.30: Helyszíni köv. a párhuzamos apátságából. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd katonazenekar. Bécs. 20.10: Operett.

Berlin. 20.30: Hangjáték. Breslau. 18.35: Zenekari hangv. Frankfurt. 21.15: Svéd est. Hamburg. 21: Szórakoztató zene. 23.10: Táncczene.

HIRDETMÉNY

Alulírott Dr. Frieder Mór ügyvéd, mint vb. öv. Spitzer Józsefné cég esődtömeg gondnok közhírré teszi, hogy a csődtömeghez tartozó 1—603. tétele számok alatt felvett különféle férfi és női textilárak, rövidárak, stb. egy tömegben és egymásik tömegben a 604—609. tétele számok alatt leltározott üzleti berendezés nyílt árverés útján eladandó.

Az árverés Ludasa a Str. Regala 2 szám alatti üzlethelyiségben 1931 július 1-én d. u. 3 órakor fog megtartatni. A csődletár 1—603. tétele számok alatt felvett árúkból álló tömeg kikiáltási ára 251.489 lej, a csődletár 604—609. tétele számok alatt felvett bolti berendezés kikiáltási ára 3020 lej.

Venni szándékozók tartoznak írásban zárt ajánlataikat a kikiáltási ár 10%-os készpénzben való egyidejűleges letételével legkésőbb az árverés megkezdése előtt egy órával Dr. Frieder Mór tömeg gondnok marosludasi irodájába beadni.

Az eladás kikiáltási áron alul is meg fog történi, de amennyiben a zárt ajánlatok egyikén sem tételik oly vételi ajánlat, melyet a csődválasztmány elfogadhatónak talál, az esetben d. u. 3 órakor megkezdődik a nyilvános bírói árverés úgy az árutömegre külön, mint a bolti berendezésre külön. Ily esetben is venni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át, mint óvadékot az árverés előtt le kell tételük. A vételáron felül a vételi illeték és bélyegek is vevőt terhelik.

A részletes árverési feltételek, a csődletár, valamint az árverés alá kerülő árak naponta d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 6-ig Dr. Frieder Mór irodájában, illetve az üzletben megtekinthetők. Ludus, 1931 június hó 15.

Dr. Frieder Mór ügyvéd tömeggondnok

Apró hirdetések

Önállóan dolgozó varróleányok felvétetnek Zádor Margit divatszalonjában Cluj, Calea Regele Ferdinand 48., reggel 8—9 óra között.

Fűszerület, minden engedéllyel, centiméterben, társat keres, esetleg átadó. Cím a kiadóban.

מסור

Duplánsült gépipászká kapható a pártkasütődben: Str. Tudor Vladimirescu 17, és minden élelmiszerüzletben. Vidéki városokban pászkaeladásra bizományos kerestetik.

XIV. EVF Cluj—K június 3691

As Uj Kelet és bánat.

Clujban a tavaszi meg

Főiratokat megörösükt

Nem elemi is

Rómánia kö Nem lesz több mert Iorga pró intézi az egyélt látszó kisebbsé távirati iroda r hirt, hogy Rom lebbi jövőben s den kisebbségn tem, német egy zsidó egyetem óhajukat kell meg lesz a sajj állami költségek még valaki, h kisebbségek eldor

Iorga profess vénytervezte szenzációt tarta mára. Lehetővé gek a meglévő lett párhuzamos kat létesíthesse guak a rendes kal és egyenlő igényt az állam Még nem ismeri hiteles szövegét mányajtó atáro emlitett intézke ban benne fogl terjesztett törvé

Nekünk most, ségeknek, termé kellene, sőt illő elismerés zászla miniszterelnökü tán mégsem gy a zsidó uccákban nik, mert hálátl méltányoljuk e nemes gesztusát mert — öszinté varban vagyunk kat, mint az éh ja nem evett se Gerbaud-bonbon Gerbaud-bonbon inyesiklandó cse egy tányér mele főzelekre feltéte ságot, hanem é magunkat, min vesz az Isten h me sem emberbarát ajándékozása me telenül kellemes de a mi koldusu ra volna szükség bizony még ny uccán.

Körülbelül ig szor ajándékáva sebbségnek aka csüljük le az egy probléma igazi kintjük, ha a kö tövé akarja ten legmagasabb fo saját anyanyelv az az ideál, ame tos kisebbség tö ménykép, amely delemnek a vége

De édes Ister még ettől az ide elemi iskolákra künk középfokú liceumok és ipar kat előkészíthess nyokra, vagy m előre az a helye dőség egyetlen b től iskoláinak tá